

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 250

Viimsi Teataja

Facebook.com/
ViimsiVald
@viimsivald
www.viimsiteataja.eeRannarahva
muuseum 4040 aastat Rannarahva
muuseumi – loe Kirovi
näitusest ja mine seda
muuseumisse vaatama!
Loe lk 6Avalik ruum
pole prügimägi!Kas avalik ruum on pürgimägi ja
niidetud muru koht üle aia? Ava-
likku ruumi prügi ja jäätmete pai-
gutamine ei ole lubatud tegevus.
Loe lk 15Hispaania
teetigu ründabVõõrlik Hispaania teetigu
ründab meie aedu ja kesk-
konda. Kas on rohtu, mis
aitaks, ja kuidas teda tõrjuda?
Loe lk 16–17

ERILEHT “Augmented Urbans” – inimkeskse avaliku ruumi loomisele keskenduv välisprojekt >

Viimsi kohvikutepäeval
töötas rekordarv kohvikuid

Kohvikutepäeva juurde kuulub lisaks kookidele, kohvile ja muule maitssvale kõhutäitele lahutamatu ka soe suvepäev, mõnus olemine, muusika, rõõmsad kohtumised ja retked valla kaugematesse nurkadesse nagu näiteks Keri saarele, kus samuti kohvikut peeti. Fotod: Tiit Mõtus ja Kristiina Sillaste

KOHVIKUTEPÄEV 18.–19. juulil toimunud kohvikute-
päev lõi Viimsi poolsaare kihama juba kuuendat suve
järjest. Inimesed kas pidasid kohvikut või käisid kohvikus,
külalisi tuli nii lähedalt kui kaugelt ja meeldivatest
elamustest puudust polnud.**Kristiina Sillaste**
Viimsi kohvikutepäeva
korraldaja**E**simest korda oli kohvikute-
päev planeeritud kahele päe-
vale. Kahe päeva möte oli
mõlkunud õhus juba aastaid,
sest kohvikuid on alati palju ning ühel
päeval on raske kõike pakutavat nau-
tida.Kahepäevane üritus annab võima-
luse kohvikuid külastada nii mandril
kui ka Viimsi valla saartel.Tänavu oli avatud 65 kohvikut, mis
on siiani Viimsi kohvikutepäeva rekord
ja räägib ettevõtmise kasvavast popu-
laarsusest.Nii juhtuski, et Viimsi kohvikute-
päeva kaarti vaadates tuli valida oma
lemmikpiirkond, mida külastada, sest
kõikjale paratamatult ei jõudnud. Pi-
ka kohvikute nimekirja juures sai iga-
üks teha endale prima valiku. Kohvi-kupidajate tagasisidet kuulates jätkus
külastajaid igasse kohvikusse.Elevuse tekitamiseks, juba teist aast-
tat järjest, loositi kohvikukülastajate
vahel välja auhindu. Selleks, et auhin-
naloosis osaleda, pidi huviline külas-
tama vähemalt kolme kohvikut. Loo-
simine toimus 21. juulil Rannarahva
muuseumis. Noorte fortunade abil
loositi välja neli õnneliku perekoda, kes
voitsid Viking Line'i perereisi Soome.Kohvikukülastajad valisid oma lem-
mikkohviku ja lemmiktoidu.**Tiitli “Rahva lemmikohvik 2020”**
sai suure hääle ülekaaluga kohvik
MOSHIMOSHI. Kohvikus käis üle poo-
le tuhande inimese ja seal pakuti ehe-
daid Jaapani maitseid. Menüüs oli nii
eelmise aasta lemmikuid – *oshi sushi*
(sushitort), tempura, matcha (roheli-
se tee) jäätis – kui ka uusi üllatajaid: te-riyaki lõhe, pulgakurk, Pardiralli maki
jpm. Kõik oli tervislik ja *oishii* (jaapani
keeles maitsev)! Igal täistunnil põris-
tas suurt ja vägevat taiko trummi noor
Jaapani poiss Gio. Lisaks toimusid pe-
remees Riho-Bruno Bramanise jutut-
oad Jaapani ainetel.**“Rahva lemmiktoiduks 2020”**
osutus **TOORJUUSTUKOOK KOHVI-
KUS TELLISAARE**. Kook oli külasta-
jate sõnul ülimalt maitsev ja viis lausa kee-
le alla!Viimsi vald pani välja veel kaks li-
saauhinda.**“Erilise meelelahutusprogram-
miga kohvik 2020” on AKSI KOHVI-
TUBA**. Käesoleval aastal olid meele-
lahutusprogrammid mitmes erinevas
kohvikus. Aksi saare programm paistis
silma teatrietendusega, millest katken-
deid etendati pühapäeval päeval igaltäistunnil. Etendus jutustas Aksi saare
ajaloost ja Aksi saarel elanud geeniu-
sest August Luusmannist.**“Parim kaugel küla kohvik 2020”**
tiitli sai käesoleval aastal **KERI SAARE**
KOHVIK. Imetlusväärne oli see, et suur
hulk vabatahtlikke pidasid entusiastlikult
kohvikut saarel, kus peamised elanikud
on linnud, loksuvad lainad ja vuhisev tuul.
Saarel, kus puuduvad püsielanikud ning
inimesele tavapäraseks saanud mugavad
elutingimused.Viimsi kohvikutepäeva korraldajad
tänavad kõiki kohvikupidajaid! Kohtu-
me kindlasti kõikidega järgmise aasta
juulikuus!

Loe kohvikutepäevast ka lk 4–5.

JUHTKIRI

Head viimsilased!

Augustikuu on käes, aga suvi ei ole veel läbi saanud – endiselt on meil võimalus nautida ilusat ilma ning koguda jõudu eesiseisvaks sügiseks ja talveks. Head tervist ja jõudu läheb meil kõigil kindlasti tarvis.

Käesolevat suve jäävad meenutama mitmed Viimsi vabahumuseumis toimunud sündmused: kontserdid, teatrietendused, Rannarahva festival ja palju muud toredat, aga samuti kogukonna eestvedamisel korraldatud Viimsi kohvikutepäevad, erinevad üritused saartel ning mujalgi Viimsis. Pärast eriolukorda on see kõik olnud väga oodatud.

Koroonaviirusest põhjustatud eriolukord on küll lõppenud, aga selle mõju majandussektorile paraku jätkub. Ka paljude viimsilaste sissetulekud on seetõttu vähenenud ja tuntakse suuremat muret toimetuleku pärast. Seetõttu on oluline, et suudaksime vähendada erinevaid väljaminekuid. Heameel on tõdeda, et käesoleva aasta jooksul on läbi viidud hangetele tulemusel vähenenud või vähenemas kulutused tootlustamisele lasteaiades ja jäätmekäitlusele ning ka veearved saavad olema senisest madalamad.

Vallavalitsus jälgib ja analüüsib olukorda ning on vastavalt vajadusele valmis suurendama olemasolevate toetusmeetmete mahtu.

Vallavalitsus jälgib ja analüüsib olukorda ning on vastavalt vajadusele valmis suurendama olemasolevate toetusmeetmete mahtu ja kaaluma ka täiendavaid abimeetmeid. Loodame siiski, et isegi uue haiguspuhangu korral ei rakendata riigi poolt selliseid meetmeid, mis takistaksid oluliselt majanduse toimimist, ja majanduslik olukord jätkab

paranemist. Loomulikult aga tuleb ohu suurenemisel rakendada maksimaalselt meetmeid, mis aitaksid hoida riskigrupi kuuluvate inimeste tervist.

Viimsi vallavalitsuse sotsiaal- ja tervishoiuosakonnal on olemas jätkuv valmisolek rakendada abimeetmeid juhul, kui uus viiruspuhang peaks aset leidma. Meil on kiiresti võimalik suurendada koduhooldusteenuse saajate ringi isolatsiooni või toimetulekurakendustesse sattunud inimeste abivajaduse leevendamiseks. Toetuste määramisel lähtume vajaduspõhisuse printsiibist ja julgustame keerulisse seisust sattunud inimesi julgelt meie poole pöörduma. Vajadusel saame taotluste menetlemise protsessi kaasata rohkem ametnikke, et abi jõuaks kiiremini abivajajateni. Oleme teinud koostööd MTÜ Sotsiaalse Innovatsiooni Laboriga ja arendame sekkumismeetodit, mis aitab leevendada eakate sotsiaalselt isolatsiooni eriolukorra või piirangute perioodil.

Oleme küll tunduvalt vähendanud valla 2020. aasta eelarvet, kuid kulutused sotsiaalsele kaitsele on seoses keerulise olukorraga pigem kasvutrendis ja seetõttu ei ole nimetatud valdkonna eelarves kärpeid tehtud.

Teeme põhjalikke ettevalmistusi algavaks kooliaastaks ja valmistume võimalikeks erinevateks olukordadeks. Peame olema valmis nii distantsõppeks, kui otsustatakse kõik koolid sulgeda, kui ka kõigiks muudeks variantideks. Loomulikult loodame, et koole ei ole tarvis sulgeda ja tavaline koolielu saab jätkuda. Kaardistame praegu ettevaatusabinõusid ja tugimeetmeid, millede rakendamine võib sügisel koolides ja lasteaiades vajalikuks osutuda.

Viimsilased on haritud ja ettevõtlikud ning tähelepanelikud oma lähedaste ja naabrite suhtes. See annab kindlustunde, et saame hakkama vaatamata sellele, millised saavad olema edasised arengud. Siiski kutsume vallavalitsuse poolt kõiki üles vastutustundlikule käitumisele ja palume täita kevadel juba tavaliseks muutunud ettevaatusabinõusid viiruse leviku vältimiseks. Väga oluline on pesta käsi, vältida olukorra halvenemisel rahvarohkeid kohti, hoida teiste inimestega distantsi ja liikuda hajutatult ning kanda avalikes ruumides (poed, apteegid, meditsiiniuasutused, ühistransport) kaitsemaski. Haigestudes tuleb jääda koju ja helistada oma perearstile – niimoodi kaitseme nii ennast kui ka teisi meie ümber.

Ilusat suve jätku!

Illar Lemetti
vallavanem

Illar Lemetti.
Foto: erakogu

Sügisel alustatakse Randvere kooli juurdeehituse ja kaasaegse ujula rajamist

VISIOON Viimsi võimukoalitsioon on kokku leppinud Randvere koolile juurdeehituse rajamises koos uue kaasaegse ujulaga. Investeeringu suurus on ligi 2,5 miljonit eurot.

Jan Trei

Fraktsiooni "Meie Viimsi" aseesimees, volikogu liige, eelarve- ja arengukomisjoni aseesimees (Isamaa)

Selle raha eest saame projekteerida ja ehitada Randvere koolile kaasaegse ning õpilas-sõbraliku juurdeehituse hariduslike erivajadustega lastele koos ujula ja spordikompleksiga.

Koostöös kooli, hoolekogu ja valla on tänaseks valminud Randvere kooli juurdeehituse ja ujula projekt. Projekti on koostanud Arhitektuurigentuuri OÜ, Inga Raukase poolt, kes projekteeris ka Randvere kooli.

Sügisel kuulutab vallavalitsus välja kooli juurdeehituse ja ujula ehitushanke. Randvere kooli juurdeehitus ja ujula valmivad 2021. aasta sügiseks.

Kvaliteetsed kodulähedased haridus- ja sportimisvõimalused on väga tähtsad väärtused kogukonna jaoks. Randvere kooli juurdeehituse ja ujula rajamine lisab siin olulise panuse.

Olemasolevas koolihoones ehitatakse juurde hariduslike erivajadustega lastele väikeklassid ja kavandatakse edaspidi muuta planeeringut seoses hariduslike erivajadustega laste osa eraldi hoonesse viimisega. Teises etapis on kavandatud tehnoloogia-, loomingu- ja avastuskeskuse ruumide laiendamine ja ümberehitus. Randvere kooli laienduse projektis on kavandatud 2-korruselisele koolihoonele juurdeehitused põhikooliks vajaliku programmi täitmiseks: söökla laiendus ning raamatukogu ja noortekeskuse juurdeehitus.

Kokku lisandub Randvere kooli juurdeehituse 1. etapiga 15 uut klassiruumi, õppekööki ja kodundusklass. Lisaks sisaldab juurdeehitus teraapia-, loovus-, muusika- ja füsioteraapia ruume ning vahetunniruumi ja multifunktsionaalset saali pindalaga 120 m².

Samuti rajatakse Randvere kooli 4-realine kuni 1,1–1,5 m sügavune basseini, lisaks ujumise õppimiseks ja lõõgastuseks sobiv 0,9 m sügav, ülevoolu ja massaažidüüsidega väike basseini ning duši- ja riietusruumid saunadega.

Hariduslike erivajadustega lastele rajatakse eraldi mänguväljakud, lisaks on plaanis paigaldada olemasoleva korvpalli- ja spordiväljaku vahelisele alale välijõusaali treeninguseadmed. Uuenenud Randvere koolis saab õppida 472 õpilast, sh 40 hariduslike erivajadustega last.

HEV hoone osa ja siseõu. Fotod: Arhitektuurigentuuri

Ujula sisevaade.

Koolihoone osaline ümberehitamine ja laiendamine:

- HEV-lastel ajutise konteinerkoolihoone asemele ehitatakse uus 2-korruselise hariduslike erivajadustega laste klassiruumide plokki ja 25-meetrise basseini ujula.

Kvaliteetsed kodulähedased haridus- ja sportimisvõimalused on väga tähtsad väärtused kogukonna jaoks.

- Spordisaalipoolse sissepääsu varikatus asendatakse köetud ühendusgaleeriaga.

- Lisaks saavad uue ilme õpetajate ruumid, haljasalad ja mänguväljakud, lisandub 27 uut parkimiskohta (kokku 70) ja jalgrataste varjualune ca 100 rat-tale.

Randvere kool

450 koolikohaga Randvere 6-klassilise kooli avasime 2013. aasta septembris.

Randvere koolihoone oli Eestis esimene, mis projekteeritud ja ehitatud integreeritud lahendusena, kus õpivad nii üldharidust omandavad kui ka hariduslike erivajadustega lapsed. Hoone projekteeriti madala energiakuluga ja säästlikuna.

Hoone teeb ainulaadseks see, et 1.–9. klassi hariduslike erivajadustega õpilastele on projekteeritud omaette 40-kohaline plokk, kus on 7 õppeklassi suurusega 20 m² kavandatud 5–10 õpilasele ning kus lapsed omandavad hariduse lihtsustatud õppekava järgi.

Randvere koolis on ka kaasaegne raamatukogu, mis on mõeldud nii koolile kui ka kogukonnale.

2015. aastal rajasime kooli juurde plastikattega pallimängude väliväljaku. 2017. aasta sügisest lisandus aga välispordiväljak mitmete kergejõustiku- ja pallimängualade harrastamise võimalustega. Spordiväljakul asub loodusliku muruga jalgpalliväljak ning tartaankattega ala 60 m jooksuks, kausus-, kõrgus- ja teivashüppeks ning oda- ja palliviske hoovõtuks.

Randvere kooli kinnistu on suur ning sinna saab lähitulevikus rajada erinevaid vaba aja veetmise ja sportimise võimalusi.

Vaade ujula osale.

Viimsi Teataja

www.viimsiteataja.ee

@viimsivald

Facebook.com/ViimsiTeataja
Facebook.com/ViimsiVald

Selle Viimsi Teataja numbriga kokku ja toimetab asendustoimetaja Annika Koppel

Reklaamitoimetaja: Marje Plaan, tel 602 8866, e-post: marje.plaan@viimsivv.ee

Väljaandja: Viimsi Vallavalitsus

Trükk toimetanud: Meedium OÜ, tel 5661 1097, e-post yks@ajakirjaks.ee

Kojukanne: Express Post AS, tel 617 7717, e-post tellimine@expresspost.ee

Vallaleht ilmub kaks korda kuus reedeti. Ajalehtede digiarhiivi vaata veebist aadressil www.issuu.com/viimsiteataja.

Ajalehe järgmine number ilmub 28. augustil. Kaastööde ja reklaamide esitamise tähtaeg on 19. august kell 16.

Toimetust ootab kaastöid ja reklaame e-posti aadressil vt@viimsivv.ee. Kaastöid võib tuua ka otse toimetusse või saata postiga aadressile **Nelgi tee 1, 74001 Viimsi, Harju maakond**. Toimetusel on õigus kaastöid toimetada ja lühendada.

KredEx toetab maja renoveerimist kuni 40 000 euro ja suvekodu puhul kuni 30 000 euro ulatuses

KODU KORDA On ilmselt päris palju koduomanikke, kes just suvel teevad plaane suuremate remonditööde osas – uued soojapidavad aknad, fassaad või uus küttesüsteem.

Tänavu tasub ettevõtlikel inimestel aga tõsiselt nende mõtete realiseerimisele mõelda, kuna kodumaja terviklikul kordategemisel võib saada kuni 40 000 eurot ja suvekodu puhul kuni 30 000 eurot toetust KredExilt.

Ka Viimsi inimestel tasub rekonstrueerimistoetusele tõsiselt mõelda, kuna korraliku ehitusfirma poolt projekti alusel tehtud töödega saab endale nügusa ja soojapidava elamise, mille ehitustööde maksumusest kuni 40 protsenti – maksimumsummas 40 000 eurot – saab toetusena KredExilt.

KredExi eluaseme- ja energiatõhususe osakonna juhi Triin Reinsalu sõnul tuleb esimese sammuna ehitisregistrist kontrollida, et hoone on registrisse üksikelanamuna kantud ning mis on selle kasutuselevõtu aasta – toetust saab küsida enne 2000. aastat ehitatud ja kasutusele võetud hoonetele.

Juhul, kui on soov korda teha hoopiski oma suvekodu, siis ka selle renoveerimiseks on võimalik saada toetust – tööde maksumusest kuni 30 protsenti või kõige rohkem 30 000 eurot.

“Paljud eelistavad põhjusel või teisel võtta ette oma elamise osalise renoveerimise ehk teevad erinevaid töid etapi kaupa – näiteks uued aknad, soojustatud fassaad või soojustatud katus, ahikütte asemel maasoojuspump jm,” kirjeldab Reinsalu. “Ka selliste tööde

KREDEX	
Väikeelamute rekonstrueerimistoetus 2020	
Milleks kasutada?	Toetuse maksimaalne määr
Elamute terviklik rekonstrueerimine	(Tallinn & Tartu) kuni 30% või max 30 000 € (Harjumaa vallad, Tartu ümbruse vallad)* kuni 40% või max 40 000 € (muul Eestis) kuni 50% või max 50 000 €
Suvila/aiamaja terviklik rekonstrueerimine	kuni 30% või max 30 000 €
Energiatõhususe tõstmisele suunatud osaline rekonstrueerimine	kuni 30% või max 20 000 €
www.kredex.ee/majaduueks	
*Harku vallas, Jõelähtme vallas, Kõli vallas, Maardu linnas, Rae vallas, Saku vallas, Saue vallas (välja arvatud ühinenud Kernu Valla ja Nissi valla territooriumi enne 15.10.2017 kehtinud haldusüksuste piirides), Viimsi vallas, Luunja vallas, Kambja vallas (ühinenud Ülenurme valla territooriumi osas enne 15.10.2017 kehtinud haldusüksuste piirides), Tartu vallas (enne 15.10.2017 kehtinud haldusüksuste piirides) ning enne 15.10.2017 kehtinud haldusüksusena Tähtvere valla piirides.	

planeerijatel tasub kindlasti tingimustega tutvuda ja toetusavalduse esitamist kaaluda, kuna energiatõhususe parandamisele suunatud töödele on võimalik saada toetust kuni 30 protsenti ulatuses tööde maksumusest ja maksimumsummas 20 000 eurot.”

Oluline on, et kodu või suvemaja tervikliku renoveerimise taotluse eelduseks on nõuetekohane projekt ja kolm võistlevat pakkumist ehitusalal tegutsevalt ettevõtelt. Osalise rekonst-

ruerimise puhul on samuti vaja kolme pakkumise olemasolu.

Rekonstrueerimistoetust saab taotleda üksikelanamu, ridaelanamu või kaksikelanamu sektsioon, kahe korteriga elamu või ridaelanamu, samuti suvila või aiamaja omanik.

Ehitustöödega võib alustada kohe pärast taotluse esitamist. Vaata täpsemaid tingimusi www.kredex.ee/majaduueks.

KredEx

Viimsis valmib Eesti esimene sviitidega eakatekodu

TEENITUD PUHKUS Kuu aja pärast avab Viimsis uksed 130-kohaline Eesti kaasaegseim Pihlakodu eakatekodu, milles on ka esimesed terrassidega sviidid.

Pihlakodude juhi Kadri-Ann Tivase sõnul on pealinnas ja selle lähiümbruses nõudlus kvaliteetsete hooldekodude kohtade järele jätkuvalt kõrge. “Meie kaks aastat tagasi avatud 85-kohalises Nõmme Pihlakodus on täna kohad täis. Mullu sügisel avatud suures, 180-kohalises Tabasalu eakatekodus on vabu kohti veel vaid kahekohalistes tubades, nii et oleme nüüd avanud broneerimise juba ka Viimsis,” märkis Tivas.

“Inimesed soovivad oma lähedasele eakatekodu kohta ikkagi reeglina kodule võimalikult lähedale, mistõttu on järgmise nii-öelda uue aja eakatekodu avamine hea uudis kindlasti eelkõige Viimsis, Pirital ja Lasnamäel elavatele inimestele, aga ka teistele pealinlastele,” lisas eakatekodude juht.

Viimsis, aadressil Pärtlepõllu tee 2 septembris avatavas Pihlakodu uusimas eakatekodus on ühe-, kahe- ja kolmetoalised mugavad tavatoad ning eraldi majaosas ka Eesti esimesed eakate sviidid, mis on avaramad, luksuslikuma sisustusega ning igapäev

Pärtlepõllu tee 2 avatakse septembris Pihlakodu uusim eakatekodu. Foto: Pihlakodu

terrassiga. “Sviidid on mõeldud endaga paremini toimetulevatele eakatele, asudes eraldi hoone osas, mis tagab suurema privaatsuse ja kus on võimalik ka iseseisvalt tulla-minna,” selgitas Tivas.

3200-ruutmeetrisesse Viimsi Pihlakodu hoonesse tuleb lisaks kaasaegse sisustusega eluruumidele ka oma raamatukogu, suurtöökoht, saunad, massaaži- ja protseduuriruumid ning avar saal ühisteks ettevõtmisteks. Nagu teistes Pihlakodudes, saab ka Viimsi eakatekodu vajadusel nii korruste kui ka väi-

kesemate üksuste kaupa isoleerida, mis aitab piirata haiguspuhangute korral viiruse levikut. Kuutasud uues eakatekodus algavad 990 eurost, sõltudes kohtade arvust toas ning hooldeabi vajaduse astmest.

Pihlakodu on kaasaegsete eakatekodude kett, kuhu lisaks Viimsi eakatekodule kuulub täna 180-kohaline esinduslik Tabasalu hooldekodu ja Tallinna moodsaim 85-kohaline Nõmme Pihlakodu.

Pihlakodu

Aiandi tee läheb renoveerimisele

Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium toetab Aiandi tee renoveerimist.

Vaade Aiandi teele. Foto: Taavi Valgmäe

Vallavalitsus sai positiivse rahastusotsuse teede juhtumipõhisest investeringute taotlusvoorst. Majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumile esitatud taotlus näeb ette Aiandi tee renoveerimise lõigul Aiandi tee 4 (kus lõpeb 2016. aastal renoveeritud lõik) kuni Lubja – Pärnamäe ristmik.

1960. aastate lõpus rajatud Aiandi teed on aastakümnete jooksul remonditud ja parandatud. Viimase 8 aasta jooksul on teed mahukate lappimistöödega remonditud ja teostatud katte ülepindamist ning sõidujälgede ribapindamist. Teel esineb vajumisi ja mitmes kohas on taas võrkpraod, mistõttu vajab ka alus osaliselt vahetamist. Ka on kokku vajunud ja korrast ära veeviimariid ja peale vihmasadusid uputab mitmes kohas.

Plaanis on remontida tee alust, panna sõiduteele uus kahekihtiline asfaltkate, korrastada teepeenrad (sh betoonkivikatendi asendamine haljasalaga), paigaldada uued äärekivid sõidutee äärde, ehitada välja bussipeatused, remontida ja vahetada veeviimariid ning restkaevud, teha korda ülekäigurajad ning uuendada liikluskorraldust.

Viimsi valla taotluse kogumaksumus moodustab 457 000 eurot, millest toetuse osa on ligi 320 000 eurot. Tööd on kavas viia läbi vahemikus sügis 2020 – suvi 2021.

Alar Mik

ehitus- ja kommunaalosakonna juhataja

Muuga tee Maardu poolne lõik renoveeritakse

Maardu linnavalitsus sai majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumilt toetust Muuga tee renoveerimiseks lõigul Kallavere tee kuni Kasekännu tee raudtee ülesõit.

Vaade Muuga tee lõigule. Foto: Taavi Valgmäe

Tööde käigus rajatakse 560-meetrise lõigul normikohane kahesuunaline tee, renoveeritakse tee aluskate ja rajatakse uus asfaltbetoonkate, korrastatakse peenrad ja liikluskorraldus. Sõidutee kõrvale ehitatakse kergliiklustee Kallavere tee ja Muuga tee ristmikust Maardu linna ja Viimsi valla piirini, samuti rajatakse uus valgustus.

Tööde kogumaksumus on 498 000 eurot, toetuse suurus moodustab ligi 374 000 eurot. Riigihange on Maardu linnal kavas välja kuulutada käesoleval aastal.

Alar Mik

ehitus- ja kommunaalosakonna juhataja

Liin 260 lõpetab tegevuse

Alates 15.08.2020 lõpeb OÜ-le Viimars välja antud liiniluba maakonna kommertsbussiliini 260 Tallinn – Viimsi – Rohuneeme teenindamiseks.

Vedaja esindaja teavitab Harjumaa Ühistranspordikeskust, et liini 260 teenuse osutamine lõpetatakse, kuna liin on kahjumis ning uut liiniluba ei taotleta. Paraku ei ole ka ühtegi teist vedajat nimetatud liini teenindamiseks taotlust esitanud.

Liini 260 kasutajatele on teenus tagatud liikumisteel Rohuneeme – Haabneeme – Tallinn maakonna bussiliiniga 114 ning liikumisteel Haabneeme – Tallinn on lisaks maakonna bussiliini 174 ning Tallinna linnaliini 1A.

Harjumaa Ühistranspordikeskus

Kõikides Viimsi kodukohvikutes oli olemas see "miski", mida kohvikutepäeval otsimas käiakse. Fotod: Jane Saks

Kohvikutepäeval lati alt ei minda

SUVESÜNDMUS Viimsi kohvikutepäev annab meile aegsasti märku oma tulekust nii välireklaamide, Viimsi Teataja kui ka sotsiaalmeedia kaudu. See on kahtlemata üks suve oodatuid sündmusi Viimsis.

Jane Saks
ViimsiTeataja.ee toimetaja

Selleks, et midagi õnnestuks, tuleb aegsasti teha ettevalmistusi. Kohvikute tegijad mõtlevad välja menüü, panevad paika hinnakirja, teevad kokkulepped meeskonnaga, kes kohvikus kliente teenindavad, mõtlevad läbi istumiskohad, varuvad piisava koguse tooraineid. Sageli leitakse ka atraksioon – nagu näiteks küülik, keda huvilistele näidata –, et teistest kohvikutest eris-

tuda. Lõpuks registreeritakse oma kohvik Viimsi kohvikutepäevale.

Kohvikupidajatel tekib sada küsimust. Mis siis saab, kui sadama hakkab? Mida teha, kui toit/tooraine otsa saab? Kuhu külastajad prügi panevad, kas nad saavad ka käsi pesta ja WC-d kasutada? Milline saab olema "meie kohviku" tempel? Kuidas teenindajad riides on? Milline peaks olema jootrahatops? Ei tea, mida konkurendid ka pakuvad? Kindlasti tekib ka väike ärevus, kas või korraks, et mis siis saab, kui ühtegi klienti ei tulegi. Küllap mõeldakse ka riskid eelnevalt läbi. Minul kui kliendil oli ettevalmis-

tustega natuke kergem. Hankisin Viimsi kohvikutepäeva kaardi, leidsin sobiva liikumisvahendi (jalgratas), võtsin kaasa oma toidunõud, riietusin vastavalt ilmale, pakiraa-mile panin piknikuteki ning külastasin sularahaautomaati. Valmis!

Ja siis oligi see käes. Sel aastal kestsid Viimsi kohvikutepäevad lausa kaks päeva, 18.–19. juulil. Minule sobis kohvikute külastamiseks esimene päev.

Külastajad said koguda templikaardile templeid ning kui koos oli kolme erineva kohviku templid, sai valida ka lemmiktoitu ja -kohvikut. Auhinnad loositi nii külastajatele kui ka võidukohvikutele.

Kohvikutepäeva melu oli viimsilastele meelepärane. Kes liikus perega, kes sõpradega, kes ükski. Ringi sõitsid jalgrattad, tõuksid ja autod. Külastati nii vanu tuttavaid kohvikuid kui ka prooviti uusi maitseid. Käidi läbi naabrite aiast ning söi-

deti oma külast kaugemale. Mindi paitama küülikuid, uudistati aedasid, lasti liugu mängumajas. Kohvikutes kohtuti kokkulepitud ajal ning kohati tuttavaid juhuslikult.

Mulle kohutavalt meeldivad kohvikutepäevad. Naudin melu, kohvikuid, oma inimesi ja võõraid, uusi ja tuttavaid maitseid, ilusat ilma, head tuju ning ka seda, et ei pea ise süüa tegema.

Külastati nii vanu tuttavaid kohvikuid kui ka prooviti uusi maitseid.

Ühes kohvikus jäi kõrvu järgmine:

Naine 1 (istub, näeb kohvikusse tulemas oma tuttavat): "Oi, tere! Pole ammu näinud!" (hetkeline paus) "Mis sinuga juhtunud on?"

Naine 2 (silma nähtavalt rase): "Sain koroonaga ajal hästi süüa!"

Kõikides kohvikutes, mida külastasime, võtsime ka midagi head süüa/juua. Igaüks meist valis välja ka oma lemmiksöögi ja -kohviku. Minu lemmiksöök oli Deana kohvikus, kus viis keele alla suvikõrvitsapirukas. Lemmikkohvikuks valisin Tammesalu aiakohvikut, kus nautisin vaikust, suurt aeda ja head teenindust ning silitsin valget kassi.

Meie sõitsime ringi kolmekesi. Teele asusime juba pool üksteist, kodus tagasi olime pärast nelja. Külastasime viit kohvikut ja vahepeal nautisime ka Viimsi Rannarahva festivali vabaõhmuuseumis. Kokku kulus meil 50 eurot.

Viimsi kohvikutepäeva ootame igal suvel. Kes teab, äkki avame ühel suvel ka ise oma hoovis kohviku. Ega see kerge olema ei saa, kuna latti on tegijatel kõrgele tõstetud ja selle alt pole mõtet läbi pugema minna.

Rannarahva festivalil peeti Viimsi vabaõhumuuseumi sünnipäeva

Rahvamuusikaansambel Pirita meelitas peolised tantsima.

FESTIVAL 8. juulil seadis rahvas sammud Viimsi vabaõhumuuseumi, et üheskoos meeleolukas sünnipäevapidu maha pidada. Just sel suvel täitub vabaõhumuuseumil 40 aastat, mida tähistati traditsioonilise Rannarahva festivaliga.

Anne-Mari Visnapuu

Viimsi Teataja toimetaja

Vabaõhumuuseum mere ääres on viimsilastele tuntud suvine kohtumispai, kus koos palju naerdu, tantsitud ja lauldud. Tänavu täitub ka 70 aastat Kirovi kalurikolhoosi asutamisest. Nelikümne aastat tagasi, 1980. aastal, tähistati aga kolhoosi asutamise 30. aastapäeva ning just selleks puhuks avatigi Pringi külas Viimsi vabaõhumuuseum.

Peolised ostlesid ohtralt

Loomulikult ei puudunud festivali möllu keskelt Kingu talu hoovis üles seatud portselani- ja vanavaralaat, mis viis inimesed justkui ajas tagasi. Hoovis kauplesid nii antiigimüüjad ja vanavarakogujad kui ka käsitöölised ja disainerid. Lisaks nõudekomplektile, mida asetada lauale, ning maalidele, mis riputada seinale, võis leida veel näiteks imelist kodumaist käsitööd nii lillevaaside kui ka voolitud kujude näol. Laadal võis uudistada täpselt niikaua, kui tahtmist oli. Vahepeal sai end ergutada tassikese kohviga Kingu talu kohvitantede

Paadisõit merel.

kohvilauas, mille värskest röstitud ubade aroom meelitas kohvisõpru ligi juba kaugelt.

Kui osteldes nälg ligi hakkas, tuli astuda vaid mõnikümne samm festivali põhialale, kus võis leida erinevaid ahvatlevaid roogasid. Loomulikult ei puudunud kalatoidud, sest on ammu teada, et värskest püütud kalast valmistatud road lähevad pidulistele vägagi kaubaks.

Kalast köht täis

Võib väita, et veel üheks rahva lemmikürituseks on aastatega kujunenud avatud kalasadamate päev Leppneeme sadamas, mis kahjuks tänavu koroonaviiruse puhangu tõttu ära jäi. Seetõttu oli eriti meeldiv festivalil näha paljudele just avatud kalasadamate päevast tuttavaks saanud Hanno Kaske ja Vladislav Koržetsit, kelle imemaitavad kalaroad alati keele alla viivad. Koržets serveeris soovijatele kalasuppi, mida rahvas nautis nii väga, et supi saamiseks tekkis lausa järjekord. Istekohad laua taga täitusid kiiresti ja seetõttu võis supi nautijaid silmata ka vee ääres kividel istumas.

Tore päev kogu perele

Tegevustest festivalil juba puudust ei tulnud. Avatud olid huvitavad õpitoad, mis pakkusid väljakutset nii suurtele kui ka väikestele. Rahvamuusikaansambel Pirita kutsus rahvast juba keskpäeval tantsima või niisama muusikat ja mõnusat päikeselist ilma nautima. Õuealal võis kuulda kutsuvaid laste hüüdeid, mis kõlasid kahelt tragilt tüdrukult, kes olid täitnud laua hea ja paremaga. Vaatamata väiksusele mahtus selle peale palju maitsvaid

Omanäolised pudelid laadal.

Vanavaralaadalt võis leida palju huvitavat. Fotod: Lembit Michelson

Paatide meisterdamine täies hoos.

muffineid ning kuuma suvepäeval eriti värskendavat külma limonaadi.

Loomulikult ei puudunud menüüdest kalatoidud.

Õhtutundidele tõi elu sisse estraadikontsert, millel astusid üles Juss Haasma, ansambel Robirohi ja Audru Jõelaevanduse punkt. Pärast kontserti ei tasunud veel kellelgi samme kodu poole seada, sest alles siis algas retrodisko, kus plaate keerutas DJ Erkki Sarapuu. Rahvas nautis koosolemist ja seltskonda ning laulu ja tantsu saatel saadeti üheskoos päike mere sängi.

Niimoodi valmib suitsukala bücklingi kastis.

Parim jahutaja kuuma suvepäeval.

Pidustuse keskmes ka taimetervis

Käesolev 2020. aasta on rahvusvaheline taimetervis aastaks. Vabaõhumuuseumi aiast võis leida püsti seatud sinise telgi, mille juures seisvad plakatid informeerisid inimesi taimetervisest ning sellest, milline on õige käitumisviis kaitsmaks meie taimi. Asjatundjad selgitasid inimestele, millisel määral suudame säilitada elu läbi taimede kaitsmise, sealhulgas põhjendasid, miks taimetervis on oluline riigipiire ning mida tuleb reisisid meelde pidada. Informeerimine käis läbi huvitavate mänguliste ülesannete ning just see tegi uute teadmiste omandamise taimetervis vallas inimeste jaoks kaasa-

haaravaks. Lahendada sai näiteks ristsõna, kuhu õigeid vastuseid motiveeris leidma hilisem loosis osalemine ning auhindade võitmine.

Kalasuitsutamine vanasti

Väga suurt huvi pakkus külastajatele kala suitsutamine bücklingi kastis. Sellised ahjud olid kasutusel 1950. aastateni, mil kalasuitsutamise hakati tegelema kalurikolhoosides. Bücklingi kasti eeliseks oli justnimelt see, et sellega sai valmistada rannatalus lühikese aja jooksul suure koguse suitsukala. Külastajatel oli võimalus näha ajaloolisi kalasuitsutamise võtteid ja traditsioone ning kala valmistamise teekonda. Loomulikult ei puudunud ka kala degusteerimine ning vaatamata suurele suitsupilvele, mis kasti ümber kogunes, tuli selle juurde hulgaliselt inimesi. Kõikidel oli huvi kala valmistamise protsessist osa saada ning valminud suitsukala proovida. Salvrätikud ja desovahendid olid juba ootamas, sest vaatamata sellele, et kala ei serveeritud taldrikul, ei kõhelnud keegi seda näppudega söömast.

Kirovi kolhoos – palju küsimusi ja vähe vastuseid ehk ajaloo mitu palet

NÄITUS Korraldades Rannarahva muuseumis näitust Kirovi kolhoosist, oli meie eesmärk anda võimalikult vähe hinnanguid ja pigem küsida küsimusi, kui saada vastuseid. Kogusime inimestelt mälestusi ja küsimusi tekkis kõigil. Esitan järgnevalt mõned mõtted, mis näitusel tekkisid.

Janek Šafranovski
Rannarahva muuseumi juhataja

Peremees

Mõned meenutajad on kirjeldanud, et kolhoosi esimehe isikukultus oli läinud nii kaugele, et lähemad kaastöötajad kutsusid Oskar Kuuli peremeheks. Osad isegi eriti pugejalikult sõnapaariga pai peremees. Peremehe staatus oli iseenesest vastuolus kolhoosikorra ideele “demokraatiast” ja võrdõiguslikkusest. Sellise nimetuse kasutamine näitas ühelt poolt justkui, et mingit demokraatiat muidugi polnudki.

Teistel jäi jälle teistsugune arusaam. Ametlik kõnevorm sel ajal oli muidugi seltsimees. Nõukogude ajal oleks näiteks avalikult härra kasutamine eesliitena olnud lausa riigivastane provokatiivne tegevus. Peremehe tiitel lõhnas veidi ahvatlevalt samuti nõukogudevastasena ja endisaegsena. Meenutatakse, et selline pöördumine oli omamoodi kodune ja mitteformaalne. Pigem talupojalik.

Kas tugev juht väärilis inimeste austust läbi erilise pöördumistiili või oli tegemist tavalise lipitsemisega? Kas selles on midagi ajastule iseloomulikku või on see tavapärase ka tänapäeval?

Uppunud laevad

Kord sõitis üks Kirovi laev Hiiumaa juures madalikule. Ta jättis põlema valed signaaltuled ja nendest juhitudes sõitsid sinna otsa veel kaks Leningradist pärit kalalaeva. Laevade ülestõstmine oli kallid ja keeruline töö. Asi õnnestus ametlikult maha vaikida. Tegijatel ikka juhtub! Ja milleks sellest suurt numbrit teha – kannatada saavad ka kaptenid ja teised seotud inimesed. Arvatavasti oli nii suure jama klaarimisel abi kolhoosi esimehe

autoriteedist teatud ringkondades.

Mõned aastad hiljem juhtus laevaõnnetus teise tubli kalurikolhoosi – Saare Kaluri – laevaga. Asjale ei antud sealgi ametlikku käiku. Oli siiski ka pealtnägijaid. Laevahuku kinnimätsimine oli kriminaalne tegu. Pealtnägijateks olid Kirovi kalurid, kes oma kolhoosi informeerisid, kust asi jõudiski prokuratuuri. Omaaegse prokuratuuri töötaja mälestuste kohaselt oli sellise pealekaebamise motiiviks hoopiski sotsialistlik võistlus. See oli omamoodi edetabel, kus laeva hukk tublisti punkte maha võttis ja antud juhul Kirovi konkurenti kahjustas.

Kas sotsialistliku võistluse võit variserliku tegevuse tulemusena iseloomustas nõukogude süsteemi? Või on see tavapärase ka tänapäeval ja iseloomustab pigem edupürgimuste universaalsust?

Kolhoosikord

1970. aastal esitab noor Rein Karemäe reporterina küsimuse Kirovi kolhoosi juhile Oskar Kuulile tema nägemusest kolhoosi tuleviku üle. Ootamatult vastab esimees, et ei ole kindel, kas kolhoosikord ongi kõige õigem majandusvorm tulevikus. Peab muidugi arvestama, et see oli omamoodi järelsula aeg ühiskonnas, mil arvatigi, et süsteem liigub avatuse poole ja keelepaelad olid rohkem valla. Hiljem selliseid mõtteavaldusi kolhoosi esimehe suust avalikult ei tulnud.

Mida siis Oskar Kuul mõtles? Kas seda, et vaja on liikuda eraomanduse ja turumajanduse poole? Või hoopis, et tuleks liikuda riikliku süsteemi suunas?

Kolhoos

“Kollektiivne majapidamine” oli ideaalis majandamisvorm, mis oleks idee järgi andnud maainimestele võimaluse ühendada materiaalsed, füüsilised ja vaimsed

Vaade näitusele Rannarahva muuseumis. Fotod: Rannarahva muuseum

Keskuse suitsutustsehi küla-kapell esinemas 1981. aastal.

Vergi suitsutustsehh.

jõud üheks tervikuks. On ju suurmajapidamised juba aegade häämarusest olnud võimekamad, juurutades edumeelseid tehnoloogiasid, maandades riske jne. Tundub justkui loogiline. Vältimaks ühtede ekspluaterimist teiste poolt pidi kolhoosis ka kõik olema ühine. Kuigi kolhoosidega alustati Venemaal juba 1918. aastal, ei andnud selline eksperiment esialgu praktikas siiski mingeid tulemusi ja kolhoose ei loodud eriti palju.

Stalin otsustas 1929. aastast kolhoosid jõuga kehtestada ja algas sundkollektiviseerimine. Tulemuseks oli miljonite inimese hukk repressioonide, massirahutuste ja nälja tulemusel. Majanduslikku efektiivsust ikkagi ei saavutatud. Tihti ongi nii, et kui mingi idee või väärtus tõsta ebaproportsionaalselt esile ja allutada muud väärtused just sellele, siis on tulemuseks ebaõnnestumine. Sellega kaasneb tihti ebaõiglus, vägivald ja muu kurjus. Eestis oli “eduka” kollektiviseerimise eelduseks 1949. aasta massiküüditamine. Hukku-

sid inimesed, purunesid pered ja unistused.

M.S. Kirovi nim. näidiskalurikolhoos on tekitanud aastate jooksul tuhandeid positiivseid mälestusi. Paljud inimesed veetsid oma parimad aastad selles majandis, tundes seejuures nii majanduslikku kui ka mingis osas sotsiaalselt kindlustatust. Kirovi kolhoosi liikmed elasid nõukogude perioo-

di üle märgatavalt jõukamalt kui paljud teised. Samas said paljud ennast ka tööalasel teostada, kuna kolhoosi õhkkond protsesside juhtimises oli igati asjalik ja progressiivne. Suurmajapidamise eelised.

Kuidas siis hinnata ühe kolhoosi osa kogu kurjuse süsteemis?

Kuidas siis hinnata ühe kolhoosi osa kogu kurjuse süsteemis? Kas oli tegemist halvast mängust võimalikult parima väljumisega? Või oli materiaalne edu nagu uinutav põrgusuits nõukogude katlas?

Ajaloole ei tohiks anda ühele vastuseid. Muidu oleme lähedal samale autoritaarsele süsteemile, kus mingid väärtused tõstetakse ebaproportsionaalselt esile. Küll saab anda erinevaid hinnanguid, interpreteeringuid ja põhjendusi.

Tulge andke erinevaid hinnanguid ka meie näitusele!

Esimees Kuul kolhoosi Pärnu mnt esindushoone avamisel 1978. aastal.

Millises suunas peaks liikuma Viimsi haridus ja noorsootöö järgmised 10 aastat

VISION Kooliaasta lõpu viimastel päevadel kogunes esimene fookusgrupp, et ühiselt arutada hariduse ja noorsootöö valdkonna järgmise kümnendi visiooni ja peamiste eesmärke. Vallavalitsus alustas hariduse ja noorsootöö arengukava väljatöötamist, mis valmib aasta lõpuks.

Mailis Alt
arendusosakonna juhataja

Strateegiaseminaril anti lühilevaade teenusvajaduse prognoosist, arutleti, millised on läbivad väärtused Viimsi valla hariduses ja noorsootöös.

Seminarist võtsid osa hariduse ja noorsootöö valdkonna esindajad, hoolekogude esindajad, õpilasesinduste esindajad, haridustöötajad, haridusasutuste juhid, Viimsi noortevolikogu esindajad, Viimsi noortekeskuse esindajad, Viimsi kunstikooli ja muusikakooli esindajad, noorsootöötajad, volikogu noorsoo- ja hariduskomisjoni liikmed. Dokumendi koostamist juhivad Viimsi vallavalitsuse arendusosakond koos haridusosakonna, hariduse valdkonna abivallavanema Marju Aolaidi ja vallavanema Illar Lemettiga.

Väärtused, mida hoida ja kasvatada

Osalejad peavad Viimsi haridusmaastiku peamiseks väärtuseks kodulähedust, tugevat kogukonda, moodsat noortekeskust jpm. Oluline on siinkohal märkida, et Viimsil ühtse kogukonnana on suurepärase võimalus koolide üleseks koostööks ja erinevate võimaluste jagamiseks. Toimima peab hakkama kaasav kogukondliku kooli lähene mine, kus väärtustatakse õpetajaid ja õpilasi. Oluline on, et kõigil koolisüsteemis olijatel on võimalus osa saada kõikidest Viimsis pakutavatest võimalustest – olenemata sellest, kas käiakse koolis või huvikoolis.

Tööd tuleb kindlasti teha haridussüsteemi mainega, et enamus Viimsi lapsi sooviks oma kooliteed alustada/jätkata Viimsis. On oluline, et kõigil lastel oleksid võrdsed võimalused saada hea haridus, koolidel oleksid ühised väärtused, toimiks tugev õpikogukond ja järjepidev ühtne koostöö.

Mille üle oleme uhked Viimsi valla hariduses ja noorsootöös.
Foto: Sõnapilv

Eriolukord ja õppetunnid

Töörühmades arutleti palju ka eriolukorra ajal toimunud õppetöö korralduse, võimaluste ja võimekuse ning selle üle, mida tuleb viimasest kolmest kuust õppida ja kuidas parimaid praktikaid rakendada ka tulevikus.

Kriisiolukorras õppisime, et meie koolide digitaalsed võimekused on erinevad ning õpetajatele ja õpilastele on vaja ühtset keskkonda, kus koolitööd läbi viia. Parimad praktikad tuleb kaardistada ja tulevikus jätkata nende kasutamist. Liigne digitaalsete lahenduste kilustatus on olnud keeruline kõikidele osapooltele – nii õpetajatele, õpilastele kui ka lapsevanematele.

Samas olid osalejad ühel meelel, et distantsõpe ei ole kindlasti möödunud nähtus ja annab pigem oluliselt rohkem võimalusi tulevikus lastel haridust omandada ning õpetajatel õpetada.

Tulevik ja eesmärgid

Leiti, et tulevikus tuleks kõikides koolides rakendada lapse/noore arengust lähtuva õpimeetodi leidmist (st rakendatakse nii distantsõpet, kontaktõpet kui ka Sokratese – kõnnin ja filosoferin, kuni leian tõe – meetodit), et kõikide õpilaste loovust ja nutikust toetada ja arendada ning maksimaalselt rakendada. Tundide materjalid peaksid olema digitaliseeritud ning materjale

ja loenguid on võimalik koolide vahel jagada. Arvestatakse, et õppimine toimub igal ajal ja igal pool. Õppimine ei tohiks tähendada raamides olemist, vaid lähtuma lapsest.

Üldise toetuse sai arendusosakonna idee luua kõiki koole ühendav digitaalne platvorm – Digikool. See saab olema õpikeskkond, kus kasutatakse parimaid rakendusi, kuidas tunde läbi viia ning materjale, loenguid ja erialaõpetajaid jagada. Õpilastel oleks võimalik osaleda tundides ka siis, kui nad on koolist eemal. Koolide ülene Digikool arendaks kasutajate digipädevust ning võimaldaks paindlikumalt haridussüsteemi juhtida.

Prototüübi käivitamise meeskond, kuhu kuuluvad nii koolide juhid kui ka valdkonna spetsialistid, on eeltööd juba alustanud.

Väga oodatakse huvikooli Arrium valmimist ja Randvere kooli juurdeehitust, et muuta kool 9-klassiliseks.

Tulevikus nähakse vallas ka ülevallalist õpinõustamis- ja karjäärikeskust, kus toimub koostöö kogukonna üleselt ning kaasatud on ka ettevõtjad. Koostööd tuleb jätkata ka hariduslike erivajadustega laste tugisüsteemi täiendamise ja haridustöötajate väärtuspaketiga, mis kaasab kõiki osapooli, ka noorsootöötajaid ja tugipersonali.

Alustas Viimsi õpilasmalev 2020

MALEVASUVI Viimsis korraldatakse töömalevaid juba alates 1998. aastast ja igal aastal soovib järjest rohkem noori malevas kaasa lüüa. Maleva põhikorraldajaks on Viimsi noortekeskus koostöös vallavalitsuse ja kohalike firmadega.

Marju Aolaid
Viimsi abivallavanem

Viimsi õpilasmalev on mõeldud neile 13–19-aastastele Viimsis elavatele noortele, kes soovivad teha suvel tööd ning veeta koos sõpradega malevas vaba aega.

Malevasuve ettevalmistamine algas tänavu juba enne eriolukorra väljakuulutamist, ent paratamatult mõjutab üldine olukord ka malevat. See suvi erineb eelmistest seetõttu, et töökohti on vähem kui varem. Malevad toimuvad juulis ja augustis kahes vahetuses. Neli nädalat järjest töötavad 56 malevlast heakorraldajate ja ettevõtete, et saada töökogemus ja toredaid sõpru. Teine vahetus algas 10. augustil, kus kokku osaleb 60 last.

Lisaks 4-tunnistele tööpäevadele pakub Viimsi õpilasmalev noortele motiveerivaid üritusi väljaspool töoaega, põhiliselt vabas õhus ja väiksemates gruppides. Kavas on rühmadevahelised võistlused, *bowling*, töötukassa koolitused, kokandus jt tegevused. Tööd ja vaba aja tegevusi juhendavad rühmajuhid Viimsi noortekeskustest ja väljastpoolt, kes on läbinud laagrikasvataja koolituse.

Peamiseks tööandjaks noortele on Viimsi vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakond, noored saavad kaasa lüüa Viimsi heakorramisel. Foto: Elis Mäeots

Õpilasmalev on abiks noorte töökasvatuse edendamisel ning aitab noori ette valmistada tööturule sisenemiseks. Õpilasmalevas omandab noor üldjuhul oma esimese töökogemuse, saades tulemustele vastavat töötasu. Noored puutuvad kokku erinevate töödega, mis aitab neil tulevikus paremini oma valikuid teha.

On tore näha, et noortel jagub suvepuhkuse ajal soovi tööd teha ja malevelust osa saada. Paljudele noortele on see esimene töökogemus. Küllap saab uute sõpradega koos olnud aeg olema positiivne ning elamusterohke.

Viimsi õpilasmalevas tegutseb 5 heakorra rühma, kus tehakse tööd

Viimsi korrastamiseks. Peamiseks tööandjaks noortele on Viimsi vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakond. Lisaks on noortel võimalus töötada Viimsi vabaõhmuuseumis, lasteaedades, abistada üksi elavad eakaid, korrastada mänguväljakuid ja randad.

Ettevõtetest pakuvad sel aastal malevlastele tööd Viimsi Cafe Lyon, Tallinn Viimsi SPA, Viimsi Apollo, Viimsi Sportland, Viimsi Hambakliinik, Viimsi Selver, Koduekstra ning uue koostööpartnerina Lastepood Pisipai. Suur tänu kõigile neile, kes malevlastele tööd pakuvad ja malevale kaasa aitavad!

Ilusat malevasuve!

kas teadsid, et ...

Viimsi vallavalitsus maksab 1. klassi õppima asumise puhuks toetust

Algamas on uus kooliaasta ning 1. klassi minevate koolijätside toetuseks maksab Viimsi vallavalitsus toetust 120 eurot.

Alates 1. septembrist kuni 30. septembrini saab toetuse taotluse täita internetikeskkonnas ARNO (<http://piksel.ee/arno/viimsi>) ning taotluste menetlemine ja väljamaksmine toimub oktoobrikuu jooksul. Viimsi vallavalitsus maksab 1. klassi mineva lapse toetust, hoolimata, kas laps läheb oma valla või mõne teise omavalitsuse kooli. Küll aga peate toetuse saamiseks veenduma, et nii kooli minev laps kui ka mõlemad vanemad on rahvastikuregistri andmetel Viimsi valla elanikud seisuga 31.12.2019. Juhul, kui üks lapsevanematest on elu keerdkäikude tõttu elamas mõnes teises omavalitsuses, siis on ARNO-s võimalik lisada vabas vormis selgitus.

Kui soovite lisainfot või tekib küsimusi taotluse täitmise osas ARNO-s, võtke julgelt ühendust: risto.nigol@viimsivv.ee, tel 5688 3350.

Risto Nigol
sotsiaaltöö peaspetsialist

VIIMSI HUVITEGEVUSE INFOLAAT JA KESKKONNAPÄEV

5. september, kell 11–14
Viimsi Koolis ja õuealal

Kutsume kõiki klubisid, erahuvikoole, huvikoole, stuudioid jne, kes pakuvad ringi- ja treeningtegevust end näitama ja tutvustama ning oodatud on ka organisatsioonid, kes tegelevad keskkonna paremaks muutmisega.

Osalemine on tasuta.

Registreerimine ja rohkem infot kuni 21. augustini kaija.magi@viimsivv.ee

Raamat sellest, kuidas me Viimsis elame

KINGIVIHJE Viimsi valla esmaasutamisest möödus sel kevadel 101 aastat, mille auks valmis kinke-raamat “Tervitused Viimsist”. Raamat annab meile põgusa ülevaate valla elukeskkonnast läbi siinsete külade ning tegusate ja töökate inimeste.

Anne-Mari Visnapuu
Viimsi Teataja toimetaja

Uurides kinkeraamatut, võib viimsilane piltidelt ära tunda nii mõnegi sõbra, sugulase või koguni iseenda. Raamatus leidub kauneid vaateid, aga selle teljeks on inimesed ja sündmused. Inimesed, kes siin on läbi aegade elanud ja elavad praegu, on Viimsi suurimaks väärtuseks.

Viimsi raamatukogu direktri **Tiiu Valmi** sõnul on tegemist ilu-

sa ja väärrika raamatuga. “Arvan, et iga viimsilase kodus võiks raamat “Tervitused Viimsist” olla lehitsemiseks, lugemiseks ning sõprus-kondadele näitamiseks ja tutvustamiseks, kui kaunis piirkonnas me elame ja toimetame.”

Mida arvavad raamatust viimsilased?

Raul (20): Oma suhtlusringkonnast olen raamatut juba soovitanud nii mõnelegi. Kui ise selle esimest korda kätte võitsin, olin positiivselt imestunud, lugedes ülevaadet valla mitmekülgetest sportimisvõimalustest. Olen siin üles kasvanud ja teadsin, et meil on kõik-

Raamat elust Viimsis. Foto: Anne-Mari Visnapuu

sugu spordiväljakuid, aga tore oli lugeda ka väiksemate klubide tegevuse kohta.

Kristi (40): Soovitaksin raamatut nii sõpradele kui ka kõikidele Viimsi inimestele. Mulle meeldib raamatu juures just see, et teos

suudab anda kõigest meie vallas toimuvast just piisavalt hea ülevaate, seda on väga lihtne lugeda ja meeldiv vaadata. Kõige rohkem meeldisid meie perele pildid. Neid uudistas ka minu laps, kes rõõmuga teatas, et leidis ennast rohkem kui ühelt pildilt.

Andrus (48): “Tervitused Viimsist” on hästi tore raamat, mis sobib lisaks viimsilase raamatariiuile ka ideaalseks kingituseks neile, kes ei ole Viimsi ajaloo ja siinse eluga niivõrd kursis. See kujundab tervikliku pildi meie valla tegemistest.

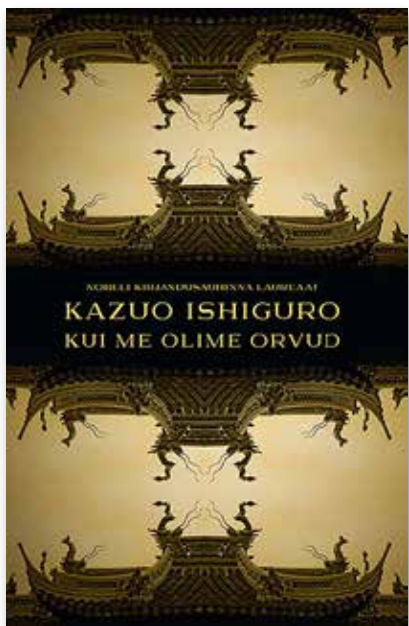
Külli (64): Raamatust rääkisin sõpradele suurima heameelega. Mina ise olen Viimsis elanud juba 27 aastat ja mulle päris meeldib see raamat. Pean tunnistama, et kõige huvitavam on ülevaade Viimsi ajaloost, kus tutvustati ka meie külade ajalugu. Väga huvitav on vaadata ajas tagasi.

Mia Ene (76): Olen raamatut juba kolmele sõbrale soovitanud. Algu- ses mõtlesin, et võtan ja tellin neile ise ära, sest mul on kontakt kirja pandud. Siis aga sain teada, et raamatutel on ka müügipunktid, ja ütlesin sõpradele, kust raamatuid osta saab. Kõige rohkem meeldis mulle see hetk, kui leidsin raamatut olevalt fotolt iseenda, oma abikaasa ja lapselapse.

■ Raamatut “Tervitused Viimsist” saab osta Viimsi raamatukogust, päevakeskusest, vabaõhumuuseumist ja Rannarahva muuseumist. Raamatu hind on 25 eurot. Tellimusi saab esitada ka e-posti aadressil viimsiraamat@gmail.com, misjärel jõuab raamat juba teile sobivasse pakiautomaati.

Mälu ja mäletamine, süü ja vastutus

KIRJANDUS See, kuidas me kasvame ja mida kasvamisel kogeme, mõjutab kogu järgnevat elu, mille vältel otsime vastuseid küsimustele, mis kasvuaas tekkisid. Kuidas see raamatutes kajastub? Kirjutab Viimsi raamatukogu raamatukoguhoidja Reet Kukk.

Kazuo Ishiguro
Kui me olime orvud
Varrak, 2019. 350 lk

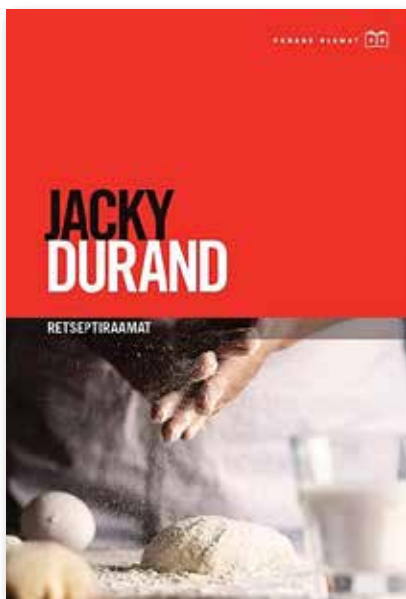
Ishiguro loomingul puhul ei saa niivõrd rääkida sellest, millest kirjanik kirjutab, vaid eelkõige sellest, milliseid tundeid ja emotsioone tema poolt loodu lugejas tekitab. Kui kasutada märksõnu tema loomingul ilmetamiseks, siis nimetaksin melanholiat, donkihhotlikku romantikat, rahumeelset nukrust, iluloorset enesepettust. Teoste kesksete tegelaste lootusetutele situatsioonidele vaatamata toimub nende pidev otsinguprotsess, liikumine järjest eemalduva sihi suunas. Ishiguro teostes kasutatav keel on lüüriline ja talle on iseloomulik leidlikult valitud metafooride loomise võime. Kõigis tema raamatutes ilmneb vihjelisus, ütlema- ta jäetu olulisus, unenäolisus. Ikka ja jälle puudutab kirjaniku looming mälu ja mäletamist, süü ja vastutuse pidevat vastasseisu. Iseloomulikuks on tema teostes ka sügavale maetud saladused, mille toob päevavalgele just-

kui juhuslik, aga ometi vältimatu kokkupuude mõne teise elu keerdkäiguga.

“Kui me olime orvud” võib esialgu lugeda nii mälu- kui ka kriminaalromaanina ja ikka autorile omases rahulikus ja kaalutletus tempos. Tekib tunne, et tegemist on lapsepõlvtrauma läbitöötamise katsega, mille käigus detektiivist peategelane Christopher Banks üritab 1930. aastate Shanghaiis leida nooruses jäljetult kadunud vanemaid. Lugemise edenedes mõistame üha enam, et miski minategelase enesepildis ei klapi. Kuulus detektiiv lahendab edukalt juhtumeid, mitte kunagi samas ei kirjeldata, milles juhtumid seisnesid. Banks jõuab oma uurimustöös justkui järjest lähemale sellele, mis ta vanematega võis juhtuda, istudes Briti muuseumis ja uurides vanu ajalehti. Esialgu võib tunduda autori poolt huvitava võttena rääkida kuriteost seda kordagi mainimata või kirjeldada uurimistööd ilma lahendus- käigule vihjamata. Peagi saab aga selgeks, et tegu pole kriminaalromaaniga. Tegemist ei ole ka seltskonnaelu kirjeldusega, kuigi selles vallas leidub häid iroonilisi pildikesi. Küll saadab autor peategelast pidevalt tagasi lapsepõlve, millest ta mõtleb heldimuse, aga kohati ka kahtlusega, kuna mälu- pildid hägustuvad ja ei saa kindel olla, kas kõik ikka oli nii, nagu Banks arvab mäletavat. Üks kindel asi, mis inimesele jääb, on emaarmastus ja selle igikestvus on Ishiguro romaanis hästi esile toodud. Rõhutatud on ka Banksi painavat võla- ja süütunnet. Lisaks vanematele avaldub see ka kunagise lapsepõlvesõbra Akira suhtes, kelle Christopher on kunagi sunnitud maha jätma. See tunne takistab minategelase elu ja kohanemist ümbritseva keskkonna ja inimestega. Ishiguro on õnnestunud romaanis kujutada inimesi, kes on kas tegelikult või hingeliselt orvud ja liiguvad maailmas ükski.

Huvipakkuv lugemine on ka tõlki- ja Aet Variku järelsõna, mis lisab teose mõistmisele ühe paljudest vaatenurkadest. Üks tema tähelepanekutest on see, et minategelase nimi on kokku pandud Christopher Robinist ja Mary Poppinsi perekond Banksist. Ishiguro romaani(de) puhul on meeldimisest

või mittemeeldimisest raske rääkida, pigem võiks rõhutada teos(t)e mõju- sust ja mitmeplaanisust. Kuna erinevaid tahke on nõnda palju, siis midagi suudab tõenäoliselt iga lugeja enda jaoks avastada.

Jacky Durand
Retseptiraamat
Tänapäev, 2020. 160 lk

Jacky Durandi romaan “Retseptiraamat” ei ole kokaraamat, nagu mõni- gi lugeja võiks ekslikult eeldada, kuigi teose peategelase Julienni isa on võrratu kokk ja kokaks soovib saada ka tema poeg. Pigem on see lihtne ja südamlük- kujunemisromaan, milles on oluline koht igatsusel armastuse ja läheduse järele. Teost kannab sügav kirk toidu, lõhnade ja maitsete vastu.

Romaani keskmes on peategelase Julienni meheks sirgumise lugu, aga ka vastasseis isa ja poja vahel. Isa soov, et poeg õpiks midagi sellist, mis kindlustaks talle parema ja kergema elu, kuid põrkub kokku poja kavatsusega jätkata isa ametit. Raamatut ilmestab prantslaslik hõng, sest vaid prantslased oskavad elu vaadelda kui retsepti koos selle valmistamise ning nautimisega. Inimsuhete ja söögivalmistamise taustaks on eelmise sajandi 60.–80. aastad. Tekst jõuab lugejani vahelduvalt noore Julienni, kelle isa oskamatus tundeid väljendada viib kibestumiseni, ja juba elukogenud täiskasvanud mehe kau-

du. Kogu raamatut võrtsitab kokkamise rõõmu ja magusa nukruse aroom.

Soovist leida ema poolt kirja pandud isa retseptide kogu kujuneb Julienile kinnisidee. Sel moel loodab ta kadunud vanemad enda jaoks taas avastada. Sündmustikku on põimitud ka erinevaid filosoofilisi tähelepanekuid, nagu mõiste mektoub (et- temääratus), millega saab tähistada väga erinevaid elus ettetulevaid sündmusi ja ootamatusi. Kultuuride erinevus, aga samas sügav inimlikkus jõuavad lugejani alžeerlasest koka Amari ja venelannast peretuttava Maria kaudu. Olulist rolli mängib romaanis armastus, aga vahel ka selle puudumine. Kindlasti naudivad paljud lugejad romaanist lugedes prantsuse köögi erilist võlu ja mõistavad senisest enam, miks prantslasi peetakse gurmaanideks. Samas köidab paljusid see, kuidas kirjanik on kirjeldanud inimsuhteid. Kogeme jälle, kui sageli teevad inimesed haiget just neile, keda nad kõige enam armastavad, ja kui raske on andestada ja leppida.

“Retseptiraamat” on kirjutatud heas ja ladas keeles ning Johanna Taigeri poolt väga hästi tõlgitud. Seetõttu on teost kerge lugeda ja raske käest panna. Siit leiab iga lugeja enda jaoks midagi: mõned mõtisklusi elu ja inimsuhte üle, mõned kasulikke näpunäiteid eriliste roogade valmistamiseks.

Reeli Reinaus
Verikambi
Varrak, 2016. 351 lk

Reeli Reinaus tuli eesti noortekirjandusse kümme aastat tagasi ja on üllitanud sestpeale igal aastal vähemalt ühe lugejatele närvikõdi pakkuva laste- või noorteraamatu. Ta on õppinud nii teoloogiat kui ka folkloori ja seetõttu käsitleb oma teostes sageli rahvapäriluse ja usundiga seotud nähtusi. Ka “Verikambit” kirjutama inspireeris kirjanikku üks loetud muistend, mis räägib sellest, kuidas ühe küla läheduses elanud ja töötanud veskis inimesed, kes polnud tavalised talupojad – nad ei käinud mõisas tööl, ei käinud kirikus jne. Seetõttu hakati aga uskuma, et nad tegelevad muudegi pattudega – kummardavad ebajuma-

lat, saavad omavahel lapsi ja näevad ka pisut võõrapärased välja. Oma ja võõra vastuolu on olnud terav ühiskonnas kõikidel aegadel. Samuti on romaanis kasutatud motive ühest Eesti muinasjutust pealkirjaga “Kuu paistab, kool- jas söidab”, mis räägib sellest, mis saab siis, kui surnuks peetud peigmees oma pruudi endaga kaasa viib.

Romaani alguses ekslevad neli kooli- õpilast metsas ja on sunnitud veetma öö vanas mahajäetud veskis, mille väikivad müürid mõjuvad millegipärast kõhedust tekitavalt. Sellest ööst saab alguse tumedate sündmuste ahel, mis noored endaga kaasa haarab ning nad ei tea ise ka täpselt, kuidas nad äkki peadpöörivate sündmuste kesk- le on sattunud. Seletust tuleb otsida painavatele unenägudele, kummalistele kirjutushoogudele, aastasadade tagant ähvardavale ettekuulutusele, surnud tüdruku pildile vanas fotoal- bumis ja verisele käejäljele veski sei- nal. Need on noori painava loo vaid üksikud pusletükid, mida on vaja kokku sobitada. Tundub, et vana veskiga ei ole kõik korras ja keegi sellega seotud kunagistest asukatest ihkab verevõlga. Aga keegi ei tea, kes ja miks?

See on müstiline lugu, mis erutab nii noori kui ka vanemaid lugejaid, sest see sunnib mõtisklema armastu- se ja surma, õigluse ja ebaõigluse, andestamise ja kättemaksu üle.

Käsitöömeister Ljuba Keskküla kaunid käsitööd avavad Viimsi huvikeskuse näitusehooaja

NÄITUS 17. augustil avab Viimsi huvikeskus oma näitusehooaja käsitöömeister Ljuba Keskküla imeliste tööde väljapanekuga. Viimsi Vaala tänavuse laureaadi näitusel saab näha väga mitmekesist käsitööd ning tundub uskumatu, kui palju erinevaid tehnikaid eakas meister valdab.

Mari Leosk
käsitööhuviline

Aastate jooksul on Ljuba ikka ja jälle midagi uut juurde õppinud, uudishimu ja julge pealehakkamine pole teda kunagi maha jättnud. Pole vist käsitööd, mida ta ei valdaks. Ühe oma lemmiktehnikat – niplispitsi – kohta ütleb Ljuba: “Päris õige niplispitsiõpetuse sain Soomest, nüüd olen seda tehnikat aastakümneid paljudele õpetanud. Niplispits on imeilus, ma tahan seda väga teha.” Ühe pitsist pildi tegemiseks kulub 106 pulka ehk niplit. See on väga keerukas ja aeganõudev töö, millest võhikul raske aru saada. Kui on huvilisi, lubab Ljuba seda näitusel ka näidata.

Ljuba on pärit Saaremaalt Valjala vallast talupidajate perest. Ema tegi talutööd, isa oli kalur. “Olin viiene, kui vanaema mulle sukavardad pihku pistis. Ka talutööd pidin varakult tegema hakkama. Olin 9-aastane, kui isa mulle kasvu järgi vikatilõie ja reha meisterdas,” meenutab oma lapsepõlve praegugi igati tegus 93-aastane Ljuba. Ema ja vanaema olid tal mõlemad suured käsitöötegijad. “Ema oskas teha väga ilusat käsitööd, seepärast oli meil hubane ja mugav kodu. Kõik vaibad, voodikatted, kardinad ja laudlinad kodus ema ise telgedel. Käterättidel olid kõigil pitsid otstes. Kõik tehti omakasvatatud linast, kangad pleegitati valgeks. Taimedega värvitud Saaremaa lambavillast kooti rahvariidekangad,” jutustab Ljuba.

Palju oskusi sai ta kodunt, aga veel rohkem on ta ise õppinud, uurinud erilaseid raamatuid ja ajakirju. Aegade jooksul on tema käsitööd saanud imetleda paljud huvilised. Erinevatest pitsidest koosnev isikunäitus oli näiteks väljas Soomes, Rauma linnas. Pärnus korraldatud rahvusvahelistest konkurssidest on meister osa võtnud kaheksal korral ning alati noppinud ka auhindu.

Viimsis on Ljuba olnud käsitööringi juhendaja aastast 1984 ja on seda tänaseni. Esimestest ringiliikmetest on täna tegev vaid üks – Ljuba ise.

Näitusi Ljuba Keskküla töödest on korraldatud Viimsis (1986), Tallinna Linnamuuseumi filiaalis (1992), Poska tänava Vanurite Eneseabi ja Nõustamisühingus VENÜ (2001, 2003, 2007) ning 2007. aastal ka Viimsi kultuurikeskuses. 2011. aastal oli näitus koos õpi-

tubadega Kuressaare gümnaasiumis, Ljuba kodusaarel.

Suur osa Keskküla elutööst on olnud käsitöö õpetamine. Kursusi on ta juhendanud aastakümneid. Alguse sai see Tallinna kultuuriülikoolis.

17 aastat tegi ta seda tööd Poska tänaval VENÜ-s. Soomes Espoos õpetas Muhu tikandi tegemist. Kursusi on ta korraldanud Saaremaal, Jõgevamaal ja mujalgi. Jõgeva kandis ei peetud paljaks talle koguni auto järele saata. Viimsis on Ljuba olnud käsitööringi juhendaja aastast 1984 ja on seda tänaseni. Esimestest ringiliikmetest on täna tegev vaid üks – Ljuba ise. Väike ja habras, liigub ta ühe naise juurest teise juurde, andes seletusi oma vaikselt häälel talle omase nakatava vaimustusega, heatahtlikult ja sõbralikult. Igaihe juures leiab ta midagi kiitvat ja innustavat. Kui teha oma tööd südamega, siis läheb see teistelegi südamesse. Viimsi Pensionäride Ühingu käsitööringis, mida Ljuba praegu juhendab, on ta suutnud luua mõnusa aura, mis tungib sügavale sisemusse ja püsib seal kaua. Tema käe all õppides kaob vanusepiir, igaüks tegutseb oma võime kohaselt ja tunneb rõõmu oma tööst koos armastatud õpetajaga.

2007. aasta novembris VENÜ-s korraldatud näituse külalisteraamatusse on ajakirjanik Ene Veiper kirjutanud järgmised kaunid read: “Kõik inimesed on sündinud Genuas – sinise mere ääres,” on kirjutanud Jaan Kross. Ma ei tea, kuidas on teistega lood, aga Sina, Ljuba oled ilma tulnud kauni sinise mere ääres. Kust muidu Sinu särav anne, kust muidu Sinu hämmastav töökus, kust muidu Sinu lummas loomungulisus. Ja see sinine meri on vallutanud ka Sinu hinge – kust muidu Sinu südamesoojus ja emotsionaalsus. Aitäh Sulle Sinu imetabase loomingu eest, millest me kõik näituste kaudu osa saame.”

Need sõnad sobivad suurepäraselt ka tänasesse päeva ja tänuga ühineme meiega, Sinu õpilased ja külalised.

Sündmus

Vana toriseja (Tarvo Sõmer) ja poeg (Elar Vahter). Fotod: Maris Savik

Vana toriseja teab – tavaline on küllalt hea

Esko on üks täiesti tavaline keskealine mees. Ta elab Põhja-Soomes, sõidab ringi Ford Escortiga, sööb kartulit ja teeb puutööd ning teab, et iga mees peab omale eluajal kirstu meisterdama.

Ta näeb teiste vigu ning ei hoia end hetkekski tagasi, et nendest teada anda. Esko on ka ise elus eksinud – korra või kaks.

Rakvere Teatri lavastuse “Kõike head, vana toriseja” Esko elu on nii lihtne, kõik peaks olema justkui paigas, kuid alati ei lähe kõik nii nagu planeeritud. Eriti, kui külla on tulnud Helsingis elav tänapäevaste eluvaadetega poeg oma pruudiga.

Lavastaja Eili Neuhausi sõnul on see lugu ühest tavalisest inimesest, kes käitub ebatavaliselt. Ta leiab, et kui kargele mehele lähedale saada, näeb seal tegelikult tohutut elujaatust ja elamise tarkust, lisaks on tegu muidugi ka vana toriseja ja tema abikaasa armastuslooga.

Tuomas Kyrö romaani “Kõike head, vana toriseja” on dramatiseerinud Urmas Lennuk, lavastanud Eili Neuhaus. Osades: Tarvo Sõmer, Tiina Mälberg, Liisa Aibel ja Elar Vahter. Südamlik komöödia jõuab Viimsi huvikeskuses publiku ette 4. septembril kell 19.

Rakvere Teater

Poeg pruudiga torisejal külas: Liisa Aibel, Tarvo Sõmer ja Elar Vahter.

PILLE PÜRG
ja tema 10 Eesti prominenti

Lavastaja:
Henrik Normann

Tekst:
V. Jahilo, H. Normann

KOMÖÖDIATEATER
50 38 045

Kutse juubeliks!

Viimsi Huvikeskuses
29.09 kell 19

Marie-Helen Aavakivi
VIULIÕPE

VIIMSI
HUVIKESKUSES
Tunnid toimuvad
alates 24.08.2020

Lisaks konsultatsioonid
muusikakooli
sisseastumiseks
ja kontsertideks valmistumine

Tundi registreerumine ja lisainfo:
53414053 ja epost: mariehelen.aavakivi@gmail.com

VIIMSI HUVIKESKUS

ANDRES ALARU
KLAVERI
BASSKITARRI
KONTRABASSI

ÕPINGUD ALATES SEPTEMBRIST
andres.alaru@gmail.com
+372 53 540 498

Leppneeme ja Kelnase sadamate KMH aruannete avalikustamine

Keskkonnaamet teatab Leppneeme sadama veeloa keskkonnamõju hindamise aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu toimumisest.

Viimsi Vallavalitsus (edaspidi arendaja) esitas 08.08.2017 Keskkonnaametile veeloa taotluse Leppneeme sadama laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks, millele Keskkonnaamet algatas keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) 29.08.2017 korraldusega nr 14-6/17/9234-2. Leppneeme sadama laiendamiseks kavandab arendaja paigaldada 61 kaikhaga ujuvkaid, ehitada uue põhjapoolse kaitsemuuli ja täita perspektiivne sadamaala. Samuti planeeritakse sadamas uputada tahkeid aineid merre 40 100 m³ ja süvendada sadama akvatooriumit ca 44 400 m³. Süvenduspinnas transporditakse kaadamiseks kaadamisalale, mis asub Aksi saarest kirdes. Leppneeme sadam asub Viimsi poolsaare kirderannikul Viimsi vallas Leppneeme külas kinnistul Leppneeme Sadama tee 18 (registriosa nr-d 10437902 ja 12450402; katastritunnus 89001:003:1207).

Kavandatava tegevuse arendaja on Viimsi Vallavalitsus (registrikood 75021250; aadress Nelgi tee 1, Viimsi alevik, 74001 Harjumaa; kontaktisik Liisi Arm, telefon 5304 3307, e-post liisiarm1988@gmail.com). Otsustaja on Keskkonnaamet (kontaktisikud on Egle Alt, telefon 384 8689, e-post egle.alt@keskkonnaamet.ee ja Kai Ginter, telefon 5699 4373, e-post kai.ginter@keskkonnaamet.ee).

KMH aruandega saab tutvuda 14.08.–13.09.2020 (k.a.) tööpäevi Viimsi vallavalitsuses (aadress Nelgi tee 1, Viimsi alevik, Viimsi vald, Harjumaa) ja Keskkonnaameti veebilehel www.keskkonnaamet.ee (alalehel uudised, pressinfo). **Kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi KMH aruande kohta saab esitada kuni 13.09.2020 (k.a.) otsustaja kontaktidel – F. J. Wiedemanni 13, 72210 Türi või e-posti aadressil info@keskkonnaamet.ee.**

KMH aruande avalik arutelu toimub 17.09.2020 algusega kell 16 Viimsi raamatukogus (Randvere tee 9, Haabneeme alevik, Viimsi).

Kelnase sadam. Foto: Carl-Martin Nisu

Keskkonnaamet teatab Kelnase sadama veeloa keskkonnamõju hindamise aruande avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu toimumisest.

Viimsi Vallavalitsus (edaspidi arendaja) esitas 08.08.2017 Keskkonnaametile veeloa taotluse Kelnase sadama laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks, millele Keskkonnaamet algatas 29.08.2017 korraldustega nr 14-6/17/9239-2 keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH). Kelnase sadama laiendamiseks plaanib arendaja paigaldada 65 kaikhaga ujuvkaid, rekonstrueerida põhja- ja idamuuli. Samuti planeeritakse sadamas uputada tahkeid aineid merre 2200 m³ ja süvendada sadama akvatooriumit ca 44 100 m³. Tagasitõlkeks ja muuks kasutuseks sobimatu süvenduspinnas transporditakse kaadamiseks kaadamisalale, mis asub Aksi saarest kirdes. Kelnase sadam asub Prangli saare idaküljel Viimsi vallas kinnistul Kelnase sadam (registriosa nr 184202; katastritunnus 89001:001:0834).

Kavandatava tegevuse arendaja on Viimsi Vallavalitsus (registrikood 75021250; aadress Nelgi tee 1, Viimsi alevik, 74001 Harjumaa; kontaktisik Liisi Arm, telefon 53043307, e-post liisiarm1988@gmail.com). Otsustaja on Keskkonnaamet (kontaktisikud on Egle Alt, telefon 384 8689, e-post egle.alt@keskkonnaamet.ee ja Kai Ginter, telefon 569 94373, e-post kai.ginter@keskkonnaamet.ee).

KMH aruandega saab tutvuda 14.08.–13.09.2020 (k.a.) Prangli kaupluses lahtioleku aegadel (Idaotsa küla, Prangli saar, Viimsi vald, Harjumaa) ja Keskkonnaameti veebilehel www.keskkonnaamet.ee (alalehel uudised, pressinfo). **Kirjalikke ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi KMH aruande kohta saab esitada kuni 13.09.2020 (k.a.) otsustaja kontaktidel – F. J. Wiedemanni 13, 72210 Türi või e-posti aadressil info@keskkonnaamet.ee.**

KMH aruande avalik arutelu toimub 21.09.2020 algusega kell 15 Prangli rahvamajas (Kelnase küla, Prangli saar, Viimsi vald, Harjumaa).

Keskkonnaamet

Pakendikotiteenus – keskkonna- ja rahakotisõbralikum lahendus eramaja jäätmeveole

ALTERNATIIV Miiduranna küla eramajade elanikud leiavad lähiajal oma postkastist päikese-kollase plastkoti. Millega on tegu?

Luulea Lääne
Agenda PR konsultant

TVO ja Viimsi vallavalitsus on kokku leppinud ja eesmärgiks seadnud, et hiljemalt 2021. aasta suveks on vähemalt 2500 eramaja liitunud pakendijäätmete tasuta äraveoga – pakendikoti teenusega.

Miiduranna küla on nimelt esimene piirkond Viimsis, kus on käima lükatud pilootprojekt eramajade kaasamiseks. Selleks saavad kõik majapidamised postkastidesse kollase koti ja selle täitmise juhendi. Pakendijäätmetega täidetud kott tuleb 7. septembri hommikul välja panna, et TVO korraldatud transport saaks need kaasa võtta. Täis koti asemele jäetakse uus tühi kott, et pakendijäätmete kogumisega saaks sujuvalt jätkata. Edasise äraveo tellimiseks tuleb täita liitumismvorm TVO kodulehel.

Uskumatu, kuid tõsi, et tasuta pakendijäätmeveoga on tänaseks liitunud vaid murdosa siinsetest elanikest. Tagasiside põhjal on selle põhjuseks lihtsalt inimeste teadmatus sellise võimaluse olemasolust.

Viimsi vallavalitsuse keskkonna vanemspetsialisti Toomas Luhse sõnul on praegu igati hea aeg antud teemale tähelepanu pööramiseks. "Kindlasti on meie elanikud üldiselt keskmisest enam keskkonnateadlikumad ning pakendite taaskasutus on üks otsestest võimalustest, kuidas igaüks saab loodushoiule ise kaasa aidata. Teine väga oluline asjaolu on kulude kokkuhoid, sest pakendid moodustavad olmejäät-

Kollane kott pakendiraamil.
Foto: Agenda PR

metest väga suure hulga. Kui selle osa saab aga tasuta ja mugavalt ära anda oma kodu ukse ees, vähenevad ka majapidamise kulutused prügiveole oluliselt," lisas Luhse.

Pakendikoti äravedu toimub kord kuus. Hiljemalt veopäeva varahommikul tuleb panna pakendikott värava ette ning sama arv uusi, tühje pakendikotte tuuakse äraveol nende asemele. Juhul, kui pole tekkinud piisavalt pakendeid või elanikud on veopäeval ära, tuleb sellest vähemalt kaks tööpäeva ette teada anda.

Eramajade puhul on pakendite eraldamine olme- ja biojäätmetest lihtsam, sest enamasti on kogumiseks sobivamad tingimused (välisala, rohkem

ruumi) hõlpsamini leitavad. Pakendid peab enne kogumiskotti paigutamist tühendamata ning ka jääkidest loputama. Eri materjalidest pakendeid seejuures eraldi paigutama ei pea – selleks on vaid üks, kollast värvi 150-liitrine tugevast plastist kott.

Paber- ja papp-pakenditest sobivad pakendikotti näiteks puhtad ja kuivad pappkastid ja -karbid, paberkotid, pakkepaber. Need tuleb enne kotti panemist ruumi kokkuhoiu mõttes kokku voltida. Plast-, metall- ja klaaspakendite osas sobivad tarbekaupade, toiduainete, jookide, kosmeetika- ja hoolustoodete plastist pudelid, karbid ja topsid, kilekotid, konservikarbid, kanistrid, alumiiniumpurgid, metallkorgid ja -kaaned, piima- ja piimatoodete, mahla- ning veinipakendid ja muust materjalist joogipakendid. Klaaspudelitel ja -purkidelt tuleks korgid ja kaaned eelnevalt eemaldada, kuid sildid võivad peale jääda.

Pakendikotti ei sobi järgmised materjalid: määrduvad/vettinud paber ja papp, pehmepaber, ajalehed, ajakirjad, raamatud, koopia- või joonistus-paber, fooliumi või kilet sisaldav paber, tapeet, plastist ja kummist tooted, mis ei ole pakendid, ehitusmaterjalid, rõivad ja jalanõud, ohtliku aine märgisega tähistatud tooted sisaldavad pakendid, akna-, leht- ja peegelklaas, valguslambid ja elektripirnid, keraamika, kristall ja portselan (nt toidunõud, vaasid jne) ning kuumuskindel klaas.

TVO ehk Tootjavastutusorganisatsioon OÜ teenindab pakendikogumispunkte üle Eesti. Viimsis tegutseb TVO eramajade pakendijäätmete kogumise korraldamisega. Pakendijäätmete tasuta äraveolepingute lisainfot saab veebiaadressilt <https://tvo.ee/teenused/eramajale> või telefonilt 5300 0011.

Peatselt laieneb teavitusaastaksioon ka teistesse Viimsi valla küladesse.

Viimsi vallas algas 1. augustist korraldatud jäätmevedu

UUS KORD Viimsi vallas (v.a väikesaared) alustas korraldatud jäätmeveo teenuse osutamist AS Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus alates 1. augustist 2020.

Korraldatud jäätmeveoleping sõlmiti Viimsi Vallavalitsuse ja AS-i Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus vahel viieks aastaks, leping kehtib kuni 31.07.2025. Kõik senised Viimsi vallas (v.a väikesaared) jäätmeveo teenuse lepingud lõpetasid automaatselt kehtivuse 31.07.2020.

Juhul, kui lisaks jäätmeveoteenusele oli eelmiselt vedajalt renditud ka jäätmekonteiner, tuleb teha otsus, kas jätkata jäätmekonteineri rentimist vana vedajalt, soetada endale isiklik konteiner või sõlmida konteineri rendileping uue vedajaga.

Viimsi valla jäätmehoolduseeskirjas § 16 lg 3 on kirjas, et mahutil peab olema kasutajale nähtavas kohas üheselt mõistetav kiri või tähis, mis vastab mahutiga kogutavale jäätmeliigile ehk kõikidel jäätmemahutitel peab edas-

pidi olema jäätmeliiki eristav kleebise-ga märgistus (segaolmejäätmed, biolagunevad jäätmed jne). Kleebiseid on võimalik soetada Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS-ist, ühe kleebise hind on 4,80 eurot, aga selle võib ka ise paigaldada. Hea on, kui kleebisel/sildil on ka maja ja korteri number. Seda eriti juhul, kui konteinereid on ühes kohas mitmeid.

Varem kehtinud vabastused ja jäätmekonteinerite ühiskasutused alates 1. augustist 2020 enam ei kehti. Nende uuesti rakendamiseks on eelnevalt vajalik sõlmida AS-iga Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus leping ning seejärel esitada jäätmeveost erandkorras vabastamise uus taotlus Viimsi vallavalitsusele. Taotluse esitamise aluseks on eelneva sama perioodi vee- ja/või elektrinäitude väljavõtted.

NB! Korraldatud jäätmeveo rakendamine puudutab vaid olmejäätmete vedu. Sellest tulenevalt jäävad endistel tingimustel kehtima kõik täna kehtivad pakendijäätmete vedamise teenused, sh kollase koti teenus.

Kõik kinnistuomanikud on kohustatud sõlmima Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS-iga jäätmeveolepingu. Lepingut saab sõlmida iseteeninduskeskkonnas tallinnavedu.ee/calculator/ või AS Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskuse kontoris kohapeal.

VT

Lisainfo

Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS

Telefon: 609 6410

E-post: info@tallinnavedu.ee

Koduleht: www.tjt.ee

Aadress: Suur-Sõjamäe 29a, Tallinn 1141

Avatud: E–R 8.15–17

Viimsi Vallavalitsus

Keskkonna vanemspetsialist

Toomas Luhse, tel 5563 0865,

e-post toomas.luhse@viimsivv.ee

Vallavalitsuse vastuvõtuajad:

E k 14–17.30, N k 9–12 ja 14–17

Augmented Urbans

INIMKESKSE AVALIKU RUUMI LOOMISELE KESKENDUVA VÄLISPROJEKTI “AUGMENTED URBANS” ERILEHT

Koduse ja hubase **vallaruumi** otsingul

PROJEKT “Augmented Urbans” välisprojekt aitab luua paremat avalikku ruumi. Projekti põhirõhk on suunatud koosloome ja liitreaalsuse tegevustele linna- või vallaplaneerimises.

Alar Mik
ehitus- ja kommunaal-
osakonna juhataja /
“Augmented Urbans”
projekti tegevuste
koordinaator

Heast valla- või linnaruumist unistavad kõik. Uutel arendustel on seda lihtsam luua, sest kogu ruum rajatakse sisuliselt nullist. Olemasoleva keskkonna puhul on aga tegemist keerulisema ülesandega. Paljud kohalikud omavalitsused Eestis ja kaugemalgi seisavad silmitsi väljakujunenud avaliku ruumi inimkesksemaks muutmise küsimustega. Ka said mitmed sellised tegevused “Augmented Urbans” projekti ülesandeks, alates virtuaalse töövahendi loomisest kuni reaalse lahenduse eskiisini. Kõik selleks, et aidata kaasa parema avaliku ruumi loomisele (loomisega seotud kaasamisele) ja kasutada selleks ka tehnilisi võimalusi.

Kaasaegsete infotehnoloogiliste vahendite kasutamine võimaldab visualiseerida erinevaid valla avaliku ruumi planeerimise protsesse ning kaasata kogukonna liikmeid, et nad kavandavat paremini mõistaksid. Heaks näiteks on tehniline joonis võrrelduna 3D-vidеога. Joonis on insenerile kohe-
selt mõistetav ja tal tekib hetkega

ülevaade lahendusest, aga elaniku jaoks on paremini mõistetav pilt või video loodud lahendusest. Nii koostati projekti käigus loodud valla peatänava eskiisile lisaks ruumilised fotovaated ja 3D-vidео.

“Augmented Urbans” projekti läbivaks teljeks kõige kõrval on kaasamine. Kaasamine selles mõttes, et enam inimesi saaks läbi infotehnoloogiliste vahendite lahendusega tutvuda ja seda seeläbi mõista (3D, liitreaalsus, ruumilised vaated, erinevad ruumilised rakendused). Lisaks kaasamine läbi küsitluse ja tutvustamise ehk võimalus kaasa rääkida. Nii näiteks olid viimsilased need, kes koostasid Haabneeme läbivale peatänava eskiisile lähteülesande. Ja kolmandaks: kaasamine lõpptulemuse tutvustamisel

Randvere kergliiklustee rohetunneli lahendus peatänava eskiisilt. 3D-eskiis: SWECO Projekt AS & Infra BIM OÜ

“Augmented Urbans” projekti info leiad:

- Projekti koduleht (partnerite tegevused jm): www.augmentedurbans.eu
- Projekti sotsiaalmeedia leht ja uudised: www.facebook.com/AugmentedUrbans
- Viimsi valla tegevuste ja materjalide leht: viimsivald.ee/augmented-urbans-projekt
- Randvere peatänava eskiisi joonised
- Randvere peatänava eskiisi 360° vaated
- Randvere peatänava 3D-vidео
- Haabneeme 3D-mudel asub: kovruum.ee:1443/cesiumtest/viimsi

- huvigruppidele lahenduse esitlemine, kus tekib vahetu võimalus küsida küsimusi ja kohtuda ekspertidega.

Projekti raames on koostatud piloodina Haabneeme aleviku (sh Miiduranna küla) 3D-mudel, mida plaanitakse täiendada ja kasutada Haabneeme aleviku üldplaneeringuga seotud kaasamisprotsessis. Prototüübi edasiarendamisel on soov sellest luua töövahend, millega esitada erinevaid 3D-lahendusi - olgu see siis teelahendus, mõ-

ni olulise mõjuga ehitusprojekt või planeering.

Kõik eelkirjeldatud lahendused ja projekti kaasamistegevused võimaldavad erinevates etappides osaleda ja teha seeläbi koostööd, jõudmaks ühiselt koduse ja hubase vallaruumi loomiseni. Projekti üks eesmärke ongi aidata kaasa selliste kaasamisprotsesside kirjeldamisele või probleemide lahendamisele, et luua vajalikud kaasamist toetavad tehnoloogilised vahendid (tarkvara, riistvara) ja praktikad, mis läbi

üha enam lahendusi saaks varustatud kogukonna koondatud sisendiga või oleksid läbi kaasaja võimaluste toodud koju kätte.

“Augmented Urbans” välisprojekti viiakse ellu vahemikus 2018–2020 ning seda rahastatakse Kesk-Läänemere programmist, mis toetab piiriülest koostööd. “Augmented Urbans” seob omavahel Eesti, Soome, Rootsi ja Läti riigid. Projekti kogelarve on 1,9 miljonit eurot, millest 1,59 miljonit eurot on Euroopa Regionaalarengu Fondi toetus.

Kaasamistegevuste tulem

Margus Sööt
taristu vanemspetsialist,
“Augmented Urbans” projekti
kaasamise koordinaator

KOGEMUS “Kui Arno isaga koolimajja jõudis, olid tunnid juba alanud...” on enamusele tuntud repliik aegumatust kirjandusklassikast “Kevade”. Minu jaoks algas samamoodi liitumine välisprojektiga “Augmented Urbans”.

Ehk teisisõnu liitusin aasta eest Viimsi vallavalitsuse töökollektiivi tulles selle projekti meeskonnaga poole projekti pealt, kui tegevus toimus juba täistuuridel. Sama paralleeli võib tuua valla peatänava ideega - head ideed sünnivadki tihti töö haripunktis.

Rootsi, Soome ja Läti linnade kõrval osalevad projektis Eestist Tallinn ja Viimsi. Kõik projektiosaliselised püüavad koostada huvigruppe kaasates valitud pilootalale võimalikult detailse linnaruumilise lahenduse. Tallinna linnaplaneerijad on loomas projekti raames uut avaliku ruumi lahendust maa-alusesse elektrikaablisse paigaldada

Hoolekogude esindajatega toimunud kaasamise töötuba. Foto Margus Sööt

tavas õhuliinikoridoris Kopli kaubajaamast Stroomi rannani Põhja-Tallinnas (putukaväil). Viimsis kasvas projekti käigus meeskondliku töö tulemusena üha selgemalt välja täiendav idee ja reaalne vajadus Haabneeme keskust läbiva Randvere tee uuendamiseks.

Tänavu kevadel, koroonaseisaku haripunktis, viisimegi Viimsi valla kodulehekülje vahendusel elanikkonna kaasamistegevusena läbi küsitluse-ideekorje nn peatänava ideega seondult,

et saada olemasoleva keskkonna osas tagasisidet selle võimalikuks ümberkujundamiseks. Tagasiside oli sisult rikkalik. Pikem ülevaade küsitluse tulemustega ilmus 5. juuni Viimsi Teatajas. Seejärel kaasasime juunis eraldi kokkusaamise raames täiendavalt kohalike koolide-lasteaedade hoolekogude esindajad, et tutvustada juba pisut detailsemalt loodavat Randvere tee eskiislahendust. Saime positiivset tagasisidet.

Kaasamistegevuste käigus sai üha selgemaks vajadus luua võimalikult looduslähedane, inimkeskne, erinevaid vaba aja veetmise võimalusi pakkuv lahendus. Sellelaadsed ettepanekud moodustasid vastuste koondtabelis valdava enamuse. Tagasiside oli väärtuslik ja selle tulemusena sai lahendus seetõttu ka mitmekülgne. Koostöös SWECO Projekt AS-i inseneride ja ekspertidega loodi tagasiside põhjal peatänava eskiis. Infra BIM OÜ meeskond aitas eskiisist luua 3D-animatsiooni.

Laiema avalikkuse ees on kavas Randvere tee eskiisi näidata ja põhjalikumalt läbi virtuaalreaalsuse prillide tutvustada Viimsi turvalisuse päeval septembris.

kas teadsid, et ...

November toob Viimsisse põneva rändnäituse

COVID-19 epideemia ja väljakuulutatud riikliku eriolukorra tõttu lükkusid mõned projekti tegevused edasi ning “Augmented Urbans” projekti pikendati kuni sügiseni.

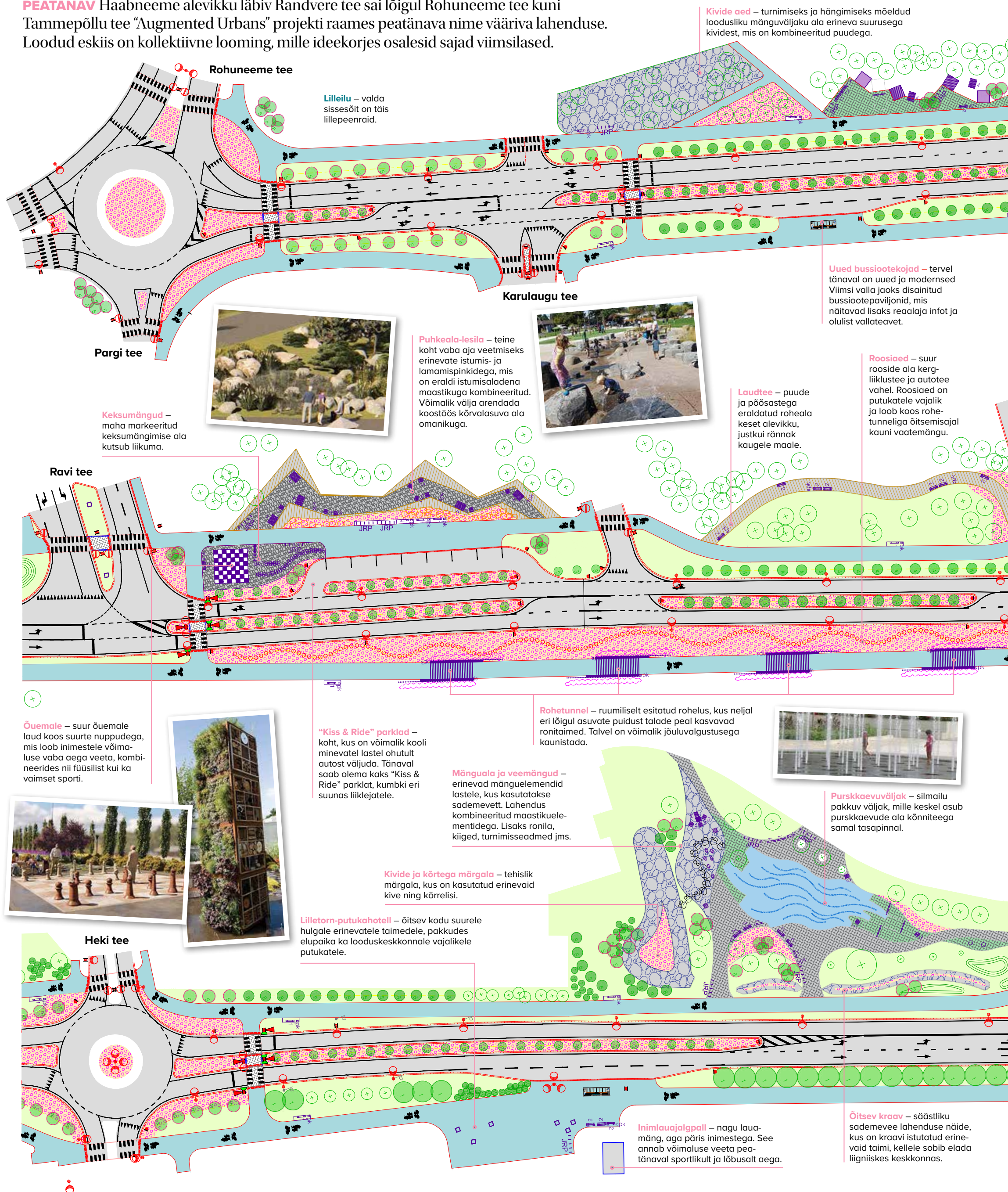
Novembris 2020 avatakse “Augmented Urbans” projekti tulemusi tutvustav rändnäitus Viimsi uues raamatukogus. Näitus tutvustab projekti partnerlinnade pilootalasid ning tulemusi ja taipamisi, milleni jõuti projekti elluviimisel. Näituse füüsiliste elementide prototüübi töötavad välja tootedisaini tudengid Metropolia ülikoolist (projekti juhtpartner), et näitus oleks kasutajasõbralik, funktsionaalne ning esteetiline. Interaktiivset näitust on külastama oodatud kõik viimsikad.

20.–21. jaanuaril 2021 toimub Helsingis projekti lõppkonverents.

Anu Leisner
“Augmented Urbans” projektijuht

Üks mahukamaid "AU" projekti tegevusi on Ra

PEATÄNAV Haabneeme alevikku läbiv Randvere tee sai lõigul Rohuneeme tee kuni Tammepõllu tee "Augmented Urbans" projekti raames peatänav nime vääriva lahenduse. Loodud eskiis on kollektiivne looming, mille ideekorjes osalesid sajad viimsilased.

ndvere tee lõigule peatänava eskiisi loomine

Puhkeala – erinevate puidust pinkidega puhkeala võimaldab inimestel peatänaval aega veeta. Puhkealal on peale istumiskohtade veel kiosk, kiik, lamamispingid ning istumismaja.

Lopsakas ja värviküllane eraldusriba – sõiduridu hakkab eraldama lopsakas põõsaste ja lilledega värviküllane keskeraldusriba.

Vihmapeenrad – peatänaval kasutatakse erinevaid säästlikke sademeveelahendusi. Kraavis kasvavad taimed, mis jäävad elujõuliseks ka siis, kui on pikalt vee sees.

Rulatavad väikevormid – erinevad rulambid, obstruktsioonid ja parkuuriemendid annavad peatänaval võimaluse harrastada sportlike tegevusi.

Ronitaimed purjed – Viimsi kooli hoovi kavandatud purjed, mis koosnevad ronitaimedest, viidates Viimsi kui rannarahva identiteedile.

Märgala – ala toob esile Eestis ühe enimlevinud maastikutüübi koos sinna juurde kuuluva taimestikuga.

Okaspuu "mets" – erinevatest okaspuudest koosnev puhverhaljastus, mis eraldab elumaju peatänavast, loob veelgi tugevama rohelse fooni ja maandab võimalikku müra.

Peatänava sõidu- ja kergteed ümbritsevad puud, muutes peatänava ka puude alleeiks. Lõiguti kasvavad haab, serbia kuusk, must lepp, pärn, tamm, vaher, pihlakad ja erinevad okaspuud.

HALJASTUS

+	Olemasolev puu
1	Projekteeritud hariilik vaher
2	Projekteeritud läänepärn
3	Projekteeritud haab 'Erecta'
4	Projekteeritud hariilik tamm 'Fastigiata'
5	Projekteeritud kirsipuu/pihlakas/luõunapuu
6	Projekteeritud must lepp 'Pyramidalis'
7	Projekteeritud mägimänd
8	Projekteeritud serbia kuusk
9	Projekteeritud hariilik mänd
10	Projekteeritud kääbus mägimänd
○	Projekteeritud ronitaimed
○	Projekteeritud roos
■	Projekteeritud põõsaste ja püsikute ala

VÄIKEVORMID

■	Projekteeritud laudtee
■	Projekteeritud kiviala / killustik
■	Projekteeritud erinevad sillutiskatted
■	Projekteeritud prügikast
1	Projekteeritud seljatoeta pink
2	Projekteeritud seljatoega pink
3	Projekteeritud lamamistool
4	Projekteeritud lamamispink
■	Projekteeritud istumismaja
■	Projekteeritud hooajalised kioskid
■	Projekteeritud rohetunnel
■	Projekteeritud ronitaimedega puri
■	Projekteeritud lilleorn-putukahotell
■	Projekteeritud puitseintega istumisala
5	Projekteeritud betoonpink
■	Projekteeritud rulatavad väikevormid "VIIMS"
■	Projekteeritud välimale ala
■	Projekteeritud malelaud
■	Projekteeritud 2-kohaline kiik
■	Projekteeritud vedrukiik
■	Projekteeritud mängulaud
○	Projekteeritud batuut
JRP	Projekteeritud jalgrattaparkla
■	Projekteeritud kesusmäng sillutisplaatidel
■	Projekteeritud pinnavorm
■	Projekteeritud inim-lauajalgall

Batuudid – kergliiklustee serva on paigutatud maa sisse batuudid pakkumaks lastele ja jalutajatele mänguvõimalusi.

Tammepõllu tee

Funktsionaalne valgustus – innovaatiline foorlahendus, kus on kasutusel andurid, valgustus, värvid kajastamine kattel. Lahendus saab olema kõigil seitsmel peatänava ülekäigurajal.

Turvalisel liikluslahenduse eskiisil on nihitatud ohutussaarte asukohti, ülekäike, arvestatud erinevate vasakpöõretega ristmikel, vaatekoridoridega, liikumisteedega.

Peatänaval on kasutusel mitmeid erinevaid pinnavorme, mis muudavad maastiku mitmekesiseks ning huvitavaks. Pinnavormid on kombineeritud erinevate haljastuslahendustega.

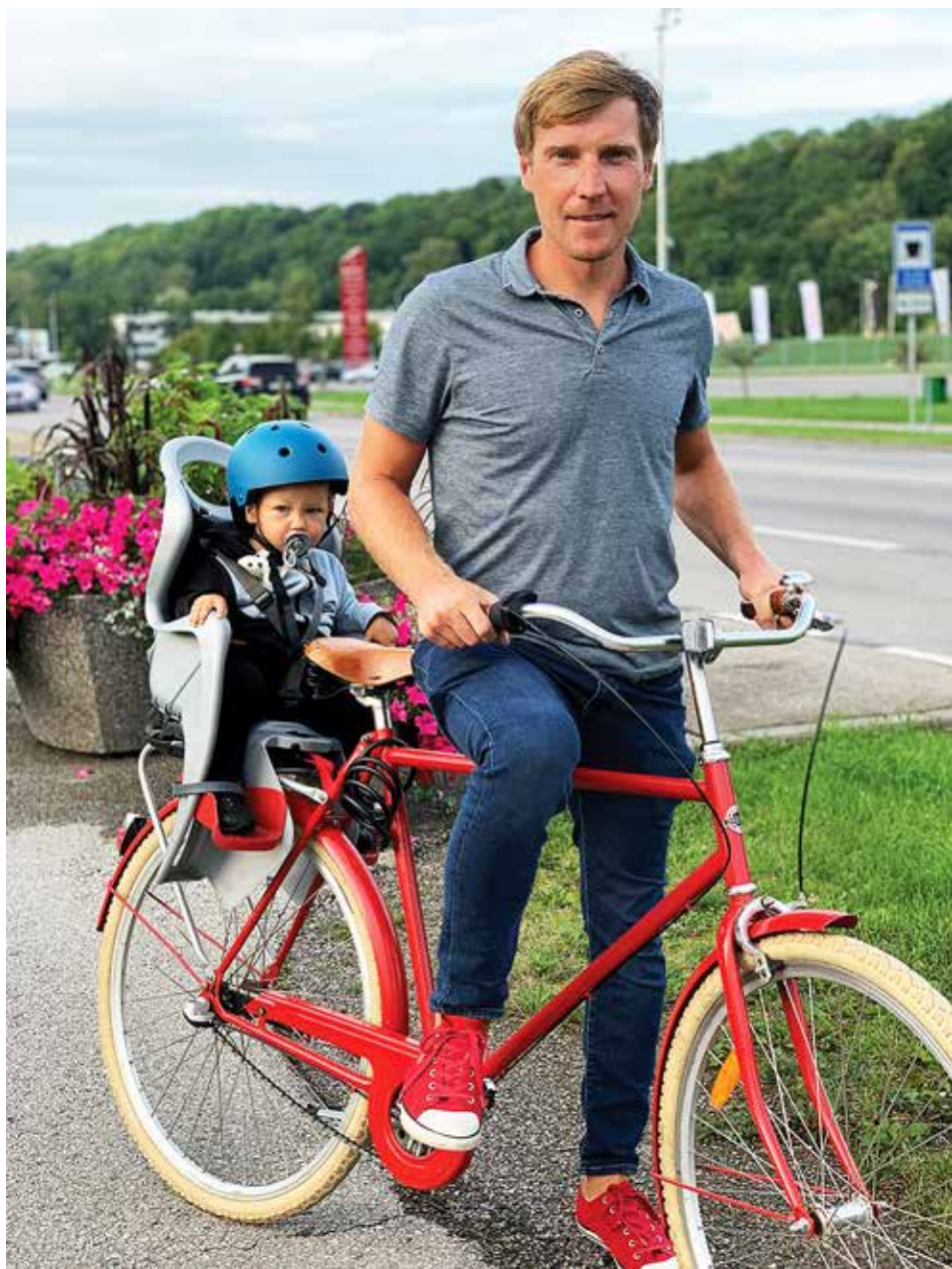

Kogu tänavalõik sisaldab avalikku ruumi sobivat mööblit – pinke, lesimiskohti, rattahoidikuid, prügikaste jms. Lisaks vahelduvad aladel erinevad teekatted, haljastus ja taimestik.

Peatänava eskiisi koostas SWECO Projekt AS-i meeskond valla elanikele saadud sisendi alusel. Täname kõiki, kes sellesse panustasid! Joonised ja fotod SWECO Projekt.

Mida arvavad viimsilased uuest valla peatänava eskiislahendusest?

Kristjan
Haabneeme elanik

Super! Olen esitatud eskiisprojekti vaimustatud ja loodan, et see ka teostatakse lähiajal. See tekitab minus häid emotsioone, rikkalik elukeskkond muudab inimesed ikka rõõmsaks. Hetkel ei ole Randvere teel kõige parem lahendus, vähe on puhkealasid, mänguväl-

jakuid ja lihtsalt ajaveetmise kohti. Eskiisprojekti jäigi mulle silma huvitav haljastuslahendus, eriti tänava keskne alleehaljastus ja kõnnitee rohekoridor. Mulle meeldisid ka need lahendused, mis muudavad keskkonda ökoloogilisemaks ja loodussõbralikumaks nagu näiteks putukahotell. Meeldis, et on projekteeritud Randvere tee äärde

mänguväljakud, mis hetkel puuduvad. Kui peatänava ääres paiknevad mänguväljakud ja puhkekohad, siis tulevad ka inimesed kodudest välja aega veetma. Pean väga oluliseks, et peatänaval saaksid kokku nii noorem kui ka vanem generatsioon. Tegevusi jagub nii täiskasvanutele, lastele kui ka pensionäridele. Mulle väga meeldis eskiislahendus, omalt poolt soovitsin avalike joogiveekraanide ja WC lisamist.

Rebeka
Haabneeme elanik

Randvere tee vajab kindlasti praegusega võrreldes kaasaegsemat ja valla keskusele väärilisemat lahendust, mis pakuks vaba aja veetmise võimalusi erinevatele vanusegruppidele märksa rohelisemas keskkonnas ning oleks turvaline igal teelõigul. Pean sellise kaasaegse avaliku ruumi keskkonna loomist väga oluliseks.

Uus lahendus tundub suurepärase. Tõmbaksin siin paralleeli Reidi teega, mis pakub nii silmailu kui ka tegevusi. Eriti hindan uue lahenduse juures rikkalikku haljastust ja istumisasasid, mis tekitavad tervikuna kodutunde. Usun, et kui elukeskkond pakub huvitavaid tegevusi vaba aja veetmiseks õues, siis see meelitab ka noori arvutite ja nutiseadmete tagant õue sõpradega kohtuma. Just selliseid võimalusi nagu sõpradega silmast silma suhtlemine istumisasadel, keksu ja õuemale mängimine ning mängualadel vaba aja veetmine üks kaasaegne vallakeskus pakkuda võiks. Võimalusel lisaksin juurde veel jõulinnaku elemente, sest oleks nii hea, kui saaks lapsega mänguväljakule minnes või oma sõpradega vabalt õhus trenni teha. Lisaks ei saa alahinnata ka vajadust kord loodu eest pidevalt hoolt kanda, et kaunist elukeskkonda jätkuks pikka aegadeks.

Erki
Haabneeme elanik

Randvere tee vajab täna inimeskesemat lahendust. Praegune keskkond on üsna tehnikasistlik, millest paistab küll inseneri mõte ja ratsionaalsus, aga mitte inimesest hooliv lähenemine. Tegemist on Viimsi ühe keskse tuiksoonega, nii auto liikluse kui ka jalakäijate mõttes, kuid tegelikult ei ole seal hea ei autojuhtidel ega jalakäijatel. Täna on ta eklektiline, iganenud ideoloogiaga, on mitmed üksikud tükid, mis ei moodusta tervikut.

Loodud peatänava lahendust iseloomustaksin märksõnadega: inimesekne ja mõnusalt liigendatud, mõeldes erinevatele vanuse- ja huvigruppidele. Lahendus on terviklik ja heas mõttes natuke hull. Laste mängutsoonid batuutide ja turnimisrahnudega on hea ja värske lähenemine. Inimene on terve nii vaimselt kui ka füüsiliselt, kuniks ta liigub. Kui tee on igav, siis pole vahet, kas minna poodi jala või autoga, aga kui tee on äge, siis lähed palju meelsamini jala poodi või õhtul välja jalutama.

Üldiselt tahaks näha suurt tervikpilti kogu Haabneemest – Randvere tee on ainult osa sellest. Võiks olla lahendatud kogu Haabneeme või Viimsi valla üldplaneering, et Randvere tee lõik ei jääks pretseendiks. Mõelda tasuks, kuidas park ja rand jalutamistsoonidena ühendada.

"Augmented Urbans" projekt toob uued tuuled Haabneeme planeerimisprotsessi

Anu Leisner
"Augmented Urbans" projektijuht

UUED TUULED Linnaplaneerimise, koosloome ja uute tehnoloogiate kõrval on üheks oluliseks võtmesõnaks elurikkus.

"Augmented Urbans" projekti partnerlinnad (Viimsi, Tallinn, Helsinki, Gävle ja Cesis) on kaardistanud pilootaladel võimalused, kuidas liigirikkust säilitada ja parandada. Linnalises keskkonnas on eriti oluline, et jätkuks erineval perioodil õitsvaid taimi, mis pakuvad tolmeldajatele (liblikad, kimalased ja mesilased) toidulauda. Partnerlinnad pööravad tähelepanu sellele, et planeeritav haljastus ei oleks monokultuurne, vaid võimalikult mitmekesine.

Haljastuse kvaliteet ja rohkus mõjutab väga suurel määral kohalikke elanikke ja inimeste valikuid viibida vabas õhus. Looduslikus keskkonnas taastub inimene ka kiiremini.

Randvere tee inimkeskemaks Inimmõõtmeline ja liigirikas avalik ruum on fookuses ka Viimsi pilootalal Haabneemes, sest koostamisel on Haabneeme ja selle lähiala üldplaneering. Vald tellib üldplaneeringu sisendiks 2020. aasta sügiskul Haabneeme rohealade eksperidihinnangu, sest tegemist on olulise ja keskse Viimsi asustatusega. Eesmärk on säilitada olemasolevad rohealad ja läbi mõeldud haljastuslahendustega parandada liigirikkust, et pikas perspektiivis muutuks Viimsi vald haljastuse poolest veelgi lopsakamaks ja rohelisemaks.

2020. kevadistel töökoosolekutel esit-

lesid üldplaneeringu koostajad tähelepanekuid Randvere tee inimesekesksemaks muutmise vajadusest. Randvere tee on Viimsi tuiksoon, mille ümber on koondunud paljud olulised avalikud funktsioonid. Ajastus ja ettepanekud langesid viljakale pinnasele, sest paralleelselt oli koostamisel Randvere tee eskiisprojekt, milles samuti mitmekesine haljastus ja inimkeskus väga tähtsateks tunnussõnadeks olid.

Üldplaneeringu koostamine on pikk protsess, mille üheks oluliseks osaks on ka kaasamine. Uue üldplaneeringu eskiislahenduse avalikustamine ja laiem kaasamine on planeeritud käesoleva aasta lõpus.

Erinevad lähenemised

Projekti partnerite pilootalade mas- taap ning iseloom tingivad erinevaid lähenemisi.

Nii tegelevad Tallinn ja Gävle pro-

jekti raames mõnevõrra sarnase lahenduse väljatöötamisega. Gävles on fookuses korterelamute hoovialade renoveerimine, pidades silmas eelkõige mitmekesiseid tegevusvõimalusi elanikele, samuti liigirikka haljastuse rajamist. Tähelepanu pööratakse elanike harimisele, et elanikud tunneksid taime- ja tolmeldajate liike ning võtaksid osa hoovi haljasala eest hoolitsemisest. Haljasala eest koos hoolitsemine ühendab ja loob paremaid heanaaberlikke suhteid, mis on vananevas ühiskonnas eriti oluline. Taimede ja tolmeldajate tutvustamiseks prototüübitakse spetsiaalne liitreaalsuse rakendus.

Tallinnas on pilootalaks endine kõrgepingeliini alune rohekoridor, mis projekti käigus nimetati ümber Putukaväilaks, sest toimib hästi tolmeldajate koridorina. Projekti raames välja töötatud Putukaväila kontseptsioon esitatakse ka Euroopa rohelise pealin-

na tiitli finaalsoostlusele. 20. septembril lansseeritakse Putukaväilal selle maastikuarhitektuurset lahendust tutvustav liitreaalsuse rakendus.

Cesis tegeles projekti raames roheala aktiveerimisvõimaluste otsimisega, sest pilootalale annab loodusaade suure potentsiaali, täna on ala aga alakasutatud. Elanike kaasamiseks töötati välja lihtne veebirakendus, mille abil said inimesed oma ideid pakuda.

Helsingi töötas projekti raames välja pilootalale (Teollisuuskatu) inimeste ideede kogumiseks kõige mitmekihilisema ja tehniliselt keerukama tööriista. Pilootalast tehti 3D-mudel, mida oli võimalik vaadelda läbi virtuaalreaalsuse prillide erineva haljastusega erinevatel aastaaegadel ja kellaaegadel. Elanikud said VR-prillidega tunnetusliku kogemuse ning jätsid oma kommentaare ja ideed 3D-mudelisse.

Kas avalik ruum on prügimägi ning niidetud muru koht on üle aia?

KESKONNA-AASTA Suvi on ilus aeg – kõik õitseb ja on kaunis. Üks ilus aed vaheldub teisega, muru on kõikjal hooldatud, hekid piiratud ja lillepeenrad pakuvad tõelist vaatamängu. Selle ilu taga on aga sageli hoopis teine lugu. Võiks isegi öelda, et õuduslugu.

Alar Mik

ehitus- ja kommunaal-
osakonna juhataja

Kõik jäätmed, mis aia hooldamisel tekivad, viisatakse üle aia või veetakse salajäätmete avalikule maale. Selline mulje jääb.

On loomulik, et aiapidamisel tekib erinevaid jäätmeid. Loomulik peaks olema ka nende edasine saatus käitlemisel. Niidetud muru, puulehtede, rohitud umbrohu jm aias tekkinud korral on tegemist jäätmetega. Täpsemalt on tegu biolagunevate jäätmetega, mis tuleb kas anda jäätmevedajale üle (sh jäätmejaama üleandmine) või siis lahendada tekkekohas (kompostimine, maa täide vms). Kindlasti ei tohi neid viia võõrale kinnistule või asetada sinna, kus ei ole jäätmete koht.

Aiajäätmed avalikku ruumi?

Valla haljakuid niites leiame sageli "üllatuse", kui haljakule, parki või muule rohealale on toodud kärutäite kaupa niidetud muru või pügatud elupuukehi oksid. Nii tuleb lisaks niitmisele ka sinna toodud aiajäätmeid koristama hakata. Oleme niidetud muru leidnud väga sageli ka teemaalt, kraavidest, trüüpide esistelt aladelt, teemaal asuva haljastuse seest (hekid, põõsastega kaetud alad). On kombeks, et harvema niitmiskordadega ja kõrge- ma rohttaimedega maadele viisatakse oma aia prügi. Ka veetakse teemaale ja haljakutele rohitud umbrohtu, pügatud hekkide jääke,

välja läinud ja eemaldatud hooajalisi taimi, muru rajamisel ja maa tasandamisel üle jäänud kividlibu, peenra rajamisel tekkinud mätteid jne. Lisaks valla maale leitakse niidetud muruhunnikuid ja oksid RMK metsast mustikate vahelt. Sügisel ilmuvad nähtavale aiast riisunud lehtede hunnikud või halvemal juhul kotid. Samuti on probleemiks aiajäätmete erakinnistutele vedamine. Ohvriks on peamiselt hoonestamata kinnistud. Jääb mõistatuseks, mis toimub nende inimeste mõttes, kelle meelest on selline sulile omane käitumine ja teguviis normaalne.

Vabandused või valed

Paljud eramaaomanikud on pannud kaamerad kinnistutele prahivedajate vahelevõtmiseks. Kaamera ette jäänud on loodetavasti piinlik. Enamjaolt prahistaja vabandab ja heastab oma teo, mõnel aga jääb veel õigust ülegi. On ehitisteta kinnistute omanikke, kes pöörduvad oma murega valla poole. Soovitame sellisel juhul oma kinnistuid sagedamini hooldada, käia kohal või panna valve-seadmed. Niitmata kinnistu ei anna naabrile mingit õigust sinna jäätmeid vedada.

Oleme tuvastanud mitmeid aiaomanikke, kes valla maale aiajäätmeid veavad. Mõnel juhul on tuvastamine väga lihtne – teekraavis on kontpuuokehi ärälõiked ja üle tee on värskest pügatud kontpuuhekk. Koristame oksad kokku ja oleme ka omanikule kotiga tagastanud. Jah, on piinlik, ikka väga piinlik on sel hetkel heki pügajal. Vabandusi jagub alati – kellel oli muru niitma

kutsutud firma ja see viis ka muru kusagile ära (kuigi naabrid teadsid rääkida, et aiaomanikud ise niitsid) või siis selgitatakse, et aiajäätmed anti kellegi ettevõttele ära vedada. Alati on pealtnägijaid, ka hilja õõsel, kui käruga muruvedaja varsi tegutsedes vahele jäi. Oma sõnusi oli ta päeval töö ja seetõttu selgitas, et õõsel on ainus võimalus haljastustöödega tegeleda. Kuigi muru oli varem niidetud ja ootas terve õhtu läbi, mil saabus paras pimedus, et salamissioonile minna ja kusagile oma hunnik sokutada. Mida kõike välja ei mõelda, kui vahele jää-dakse.

Vahelejäämised ja tagajärjed

Alles hiljuti tegin õhtul paikvaatlust ja otse minu ees läks üks naisterahvas käruga üle sõidutee. Läksin siis autoga juurde ja nägin, kuidas ta kallas rahulikult teemaale umbrohtu, mis oli uue aia rajamisel tekkinud. Tutvustasin ennast ja selgitasin, et selline asi ei ole lubatud. Vastusena kõlas, et see on vaid umbrohi ja ma panen siia. Keelasin selle ära ja viitasin ka seaduse-

le. Naisterahvas lubas selle ära korjata. Tal oli silmanähtavalt piinlik ja minu märkuse tegemine ootamatu.

Palun kõiki korralikke elanikke, et kui te märkate sellist teguviisi, siis palun sekkuge! Meie kõigi kohus on sekkuda, kui näeme õigusrikkumist. Ja see on õigusrikkumine. Ei ole alati vaja paragrahve ja karistumäärasid lugeda, aga piisab ka märkusest või küsimusest, et hei, miks viid jäätmeid võõrale maale.

Vastavalt jäätmeseaduse § 120 on jäätmehoolduse nõuete rikkumise või jäätmete ladestamise eest väljaspool jäätmekäitluskohta võimalik füüsilisele isikule määrata kuni 300 trahviühikut (s.o 1200 eurot) ja juriidilisele isikule kuni 3200 eurot trahvi. Kompostimine või ametlikul moel jäätmete äravedu on sadu kordi odavam. Ja seda ei pea tegema salaja, vahelejäämise hirmus või õõsel pimedas hiilides.

Komposteerimine kui ressurss

Niidetud muru, peenrast rohitud umbrohtu ja lehti saab komposteerida ja seeläbi muuta väärtuslikuks ressursiks, mida aed vajab. Komposteerimine võimaldab lisaks aiandusjäätmetele ära kasutada ka puu- ja köögiviljade jäätmed, kohvipaksu, ära lõigatud lilled, väikesed oksad, biolagunevad papist topsid, tähtaja ületanud erinevad kuivained köögis (teraviljatooted, pastad). Ja tulemuseks on kompostmuld, millest iluaed rõõmu tunneb. Komposti tootes on valla keskkond haljastusjäätmevaba, taimed rõõmsad ja aed imekena. Tervikuna on kogu keskkond hoitud.

Hoonete vahel asuval avalikule haljakule veetud okste ja aiajääkide kuhi.
Foto: Allar Lehtsalu

Mida kompostimisel silmas pidada?

Kompostimise koht peab olema varjuline. Kui komposti toota, siis arvestada 6 kuni 24 kuuga. Aeg sõltub sellest, kui aktiivselt kompostitiga tegeleda. Kompost vajab liigutamist, kastmist jne. Kui pigem eelistad passiivsemat komposteerimist, siis arvesta 24 kuuga. Ja see tähendab, et enne komposteerima hakkamist tuleb arvestada välja tekkiva komposti kogus, et õige suurusega mahuti soetada või ala luua. Võimalik on ka mitu kompostikasti paigutada. Kompostikastide hinnad varieeruvad keskel läbi vahemikus 20 eurot kuni 100 euroni. On ka kalleid erikompostreid (kiirelt komposti tootvad ja anduritega varustatud), mis maksavad mitusada eurot. Kui pole ruumi kompostihunniku rajamiseks, siis on lahenduseks kompostikast ja see investeering tasub igale aiapidajale ära – tulemuseks on kompostmuld, mida taimed vajavad. Nii pole vaja raha eest head mulda tellida.

Anna aiajäätmed jäätmevedajale üle

Viimsi valla uus korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS pakub erinevaid biolagunevate jäätmete äraveo teenuseid. Võimalik on paigaldada erineva suurusega biolaguneva jäätme konteine-reid (kuhu võib juurde panna lisaks toidujäätmetele ka muru, aga aiajääde ei ole sellise teenuse puhul põhiline jäätmeliik kastis) või siis tellida eraldi aia- või pargijäätmete koti äravedu (kui on ainult muru, oksad, lehed jm aiajäätmed ning muid biolagunevaid jäätmeid ei ole üle anda).

Hoiame oma keskkonda igas mõttes – hoiame keskkonna puhtana, majandame säästlikult ja loome taimedele soodsa keskkonna. Nii vähendame ka võimalusi hävitavate võõrliikide levikuks.

Ilusat keskkonna-aasta jätku!

VIIMSI SPORT

27.09.2020

Tule Viimsi jooksule!

Viimsi Jooks

www.viimsisport.ee

Hispaania teetigude u

Anne Mik
pintsettidega
Hispaania tee-
tiguid korja-
mas. Foto:
Alar Mik

VÕITLUS Leppneeme külas asuvas Vinnuniidi talus alustab **Anne Mik** iga päeva võitlusega Hispaania teetigude vastu. Hommikul esimese asjana läheb proua ämbriga limuseid korjama, sama tegevus kordub ka õhtul.

Silja Oja
Viimsi Teetaja
kaasautor

Kui hommikul on saagiks keskmiselt 1 ämbritäis, siis õhtul võib see olla kuni 4 ämbrit. Täna on korjatud ja muul moel hävitatud (muruniidukiga või trimmeriga purustatud) talu maadelt tuhandeid tiguid, võib-olla rohkemgi. Limuste ärakorjamine on kõige loodus-sõbralikum, aga ka kõige vaevarikam tõrjevahend.

“Hooldatavaid alasid on meie talus mitu hektarit, kõike lihtsalt ei jõua käsitsi üle teha. Mõnes kohas võib maa limustest kubiseda nagu õudusfilmis, kui hein pealt niita – nii oli viimati sõstrapõõsaste aias naatide all. Kui varasemalt oli limuseid mõnes üksikus ko-

has, siis sel aastal oleks nagu nende pealetung alanud. Ka on näha muudatusi taimestikis, kus paljud taimed on ära söödud ja kahjustustega. Küll aga on märgata seda, et aladel, mis on niidetud ja korras ning kust on pidevalt tiguid korjatud, on nende esinemine väiksem ja arvukus pigem väheneb,” räägib Anne Mik.

Mõned nõuanded, kuidas tigude elu keeruliseks teha

1. Kasvatada taimi, mis pole tigude lemmikroog. Näiteks elupuuheki asemel kuusehekk.
2. Meelitada siilid aeda elama. Need nunnud loomakesed aitavad limustega võidelda. Siilid püüavad ja veeretavad nälkjaid esikäppadega, kuni need kaotavad suurema osa limast ja muutuvad söögikõlblikeks. Samas igasugune tigude vastaste graanulite kasutamine ohustab ka siile.

3. On ka olemas erinevaid mehaanilisi tõkkeid taimede või peenarde kaitsmiseks tigude eest, näiteks vasesest piirded. Lisaks kasutatakse peenarde piiramiseks saepuru, kohvipuru, liiva – luuakse pinnas, mida limusel on raske või võimatu ületada, sest peened osised kleepuvad teo lima külge.

4. Muuga suvilaomanik Aivar Kajakas tõrjub Hispaania tiguid õllega – kallab pool liitrit kangemat õlut madalasse kaussi ja paneb ööseks aeda. Lisaks ehitab ta tigudele plastist või papist “sillad”, mida mööda limused kaussi pääsevad. Õllelõhn on elukatele atraktiivne, kogu paarikümneruutmeetrise aia limused pööravad ööpimeduse saabudes ninad nagu üks mees kausi poole, lähevad õlle sisse ja hävinevad seal. Need, kes ei hävine, kallab Aivar äädikaga üle ja matab aianurka liiva alla.

Uus toode Eesti turul: Hispaania teeteo tõrjuja

“See oli lõputu karussell, igal õhtul olin nagu Papa Carlo keset seda tsirkust ja korjasin taskulambi valgust tigusid,” meenutab Kopli Seltsi esimees Tiia-Liis Jürgenson, keda ajas hispaania teetigude uputus

koduaias ahastusse. “Oma aias korjad kõik kokku, aga tänavalt ja naaberkrundilt tuleb neid sadu juurde! See ajendaski lõpuks tõrjevahendit välja töötama ja turustama.”

Juuli viimasel päeval tuligi Eestis turule uus vahend Lusitaania teeteo tõrjumiseks, mis on taimepõhine ega sisalda üle normi ohtlike kemikaale. Tootele ei rakendu biotsiidimäärus 528/2012. Toode on pakitud 5-liitrisse kanistrisse.

Harjumaal tuli toode esimesena müüki Haabneemes Kaluri tee 3 asuvasse Hea Hinna poodi hinnaga 99 eurot. Vahendiga tuleb pritsida peenarde vahesid, puude ja põõsaste aluseid mullapindasid, kasvuhoonete tööpindade aluseid. Pritsida ei tohi taimi, õisi ja vilju.

“Kuna siiani ei ole aiapidajad mitte kusagilt abi saanud ja on oma murega üksi jäetud, tekkis minul koos ettevõtja ja leiutaja Andres Kleinbergiga mõte leida selles olukorras lahendus ning hakata Eestis hiidnälkjate tõrjevahendit tootma ja turustama,” räägib OÜ Lusitaania esindaja, juristiharidusega Tiia-Liis Jürgenson, kes on varasemalt töötanud üle 10 aasta avalikus teenistuses, sh Nõmme linnaosa vanemana.

Hispaania teetigu pole vaid aiapidaja õudusunenägu, vaid tõsine probleem kogu ökosüsteemile.

“Keskkonnaamet on jäänud oma soovitude ja tegevusega hiljaks,” arvab tõrjevahendi leiutaja Kleinberg. “Korjamine on tore üritus, aga ma võrdleksin seda metsas seene- ja marjakorjamisega – met-saalune saab marjadest ja seen-test tühjaks korjatud, aga järgmisel aastal on samas metsas saak veelgi parem. Sama on nälkjatega – muna-d ju jäävad! Üks teetigu muneb kogu vegetatsiooniperioodil 400–600 muna. Nälkjad on mõlemasoolised, seega munevad kõik isendid. Munad sarnanevad väetiste graanulitega ja on raskesti põõsaste alt leitavad. Hispaanlane paneb meie seateo nahka! Siin on võitlus võimu ja territooriumi pärast. Ei taha neid kassid ega koerad,” ütleb ta.

Toote on välja
töötanud
Andres Klein-
berg. Tiia-Liis
Jürgenson
asutas Lusitaania OÜ.
Tootmine sai
püsti pandud
Andrese ja
Tiia-Liisi poolt
ühe nädalaga.
Foto: tootja

“Võitlus selle võõrliigiga näib lootusetu, kuna tänavalt ja linna-maalt tuleb limuseid hordidena juurde,” on Jürgenson murelik. Ta on oma toodet juba mitu aastat tarvitunud.

“Tõrjevahend on hea ka seetõttu, et ei pea tiguid kokku korjama ja neid soolama. Toodet pritsides tigu “sulab”. Mina olen saanud oma aia kontrolli alla. Kuna mul kõrval on tühi krunt, siis ikkagi mõned teod aeg-ajalt leian, vihmaste ilmadega rohkem, kuivadega vähem. Meil on terve tänav aia taga seda võõrliiki täis. Varasemalt korjasin igal õhtul 100 tigu ja enamgi veel. Eriti efektiivselt mõjub tõrjevahend siis, kui seda kasutavad ka naabrid ja teevad tõrjet koos, nii saavutatakse parim tulemus,” soovitas Jürgenson.

■ **Keskkonnaamet tuli välja “nälkjarakendusega”.** Keskkonnaametil valmis 21. juulil nutirakendus, mille kaudu saavad inimesed saada teavet Hispaania teetigude leviku kohta Eestis. Aadressil teokaart.keskkonnaamet.ee saab arvuti, mobiiltelefoni või muu nutiseadme kaudu märkida Eesti kaardile koha, kus Hispaania teetigu nähakse. Rakenduse väljad on eesti, vene ja inglise keeles. Amet palub inimestel rakenduse kaudu saada Hispaania teetigudest ka fotosid. Rakendus on vajalik selleks, et keskkonnaamet saaks anda paremaid tõrjesoovitusi ja aidata kohalikel omavalitsustel ja kogukondadel tõrjet korraldada.

kas teadsid, et ...

Fakte Hispaania teeteo kohta

- Pikkus 7–15 cm.
- Värvus: pruunikast toonist kuni oranžini.
- Iseloomulik on tallaserva ere värvus, kus on selgelt näha tumedamad vaod (triibud). Pea värvus on enamasti keha omast tumedam.
- Hingamisava asub mantlikilbi eesosas.
- Valkjad, umbes 3 mm läbimõõduga munad munetakse 20–30 (40) kaupa kõdukihi alla, kompostihunnikusse, varjulistesse ja niiskesse kohtadesse. Munadest kooruvad noored nälkjad 3,5–5 nädala pärast ja võivad muneda juba 6 nädala pärast. Üks isend võib muneda kuni 400 muna.
- Öö jooksul liigub aias kuni 23 meetrit.
- Looduslik vaenlane praktiliselt puudub.
- Normaalingimustes on need limused öised, peites end päikeselise ja kuiva ilmaga niisketes, varjulistes kohtades. Ainult niisketes tingimustes võib neid leida ka päeva jooksul. Mida suuremaks tigu kasvab, seda aktiivsemaks ja põuakindlamaks ta tavaliselt muutub.
- NB! Mõõtmelt üks sarnasemaid kodumaiseid liike on must-seatigu (pikkus 15–20 cm).

Värvus varieerub hallist pruuni ja mustani heledamate vöötidega, mantlikilp on must. Hingamisava asub must-seateol mantlikilbi tagaosas ja lima on värvusetu. Teine Hispaania teeteole mõõtmelt sarnane kodumaine liik on suur-seatigu. Kodumaised seateod on aias pigem kasulikud ja neid ei esine kunagi massiliselt.

Hispaania teeteo lemmikud on:

- roheline salat (punased sordid on vastupidavamad)
- peaaegu igat tüüpi kapsad
- maasikad (ainult viljad)
- kõrvits (eriti noored taimed, harva viljad)
- kurgid (kui nad on alles väikesed), oad
- piprataimed, sinep, seller (eriti noored taimed)
- erinevad ürdid – basiilik, petersell (noored taimed), till
- mitmesugused lilled nagu kress, saialilled, kukekannused, hostad, daaliad, lupiinid, päevalilled, petuuniad, kellukesed, astrid ja ka võililled

Mida limustele süüa ei meeldi:

- punapeet
- artišokid, spargel, seller (juurseller, võrsed)
- murulauk, küüslauk, porrulauk, sibul
- kurgid (kuigi noored taimed on ohustatud)
- lehtsigur, sigur
- apteegitill
- herned
- kartul (sõltuvalt sordist)
- spinat (mõned liigid võivad olla vastuvõtlikud)
- rabarber

- redis (sõltuvalt kohast ja liigist võivad noored taimed olla vastuvõtlikud)
- punaseleheline salat (Lollo Rosso)
- tomatid
- maitsetaimed nagu lauk, mädarõigas, kummel, koriander, lavendel, majoraan, iisop, münt, petersell, rosmariin (peletab eemale nälkjaid), tüümian
- lilledest kurerehad, floksid, astrid (teatud sordid), moonid, roosid, astilbed, hortensiad
- piparmünt

putus Viimsis

Keskkonnaameti seisukoht. Kas riigil on plaan?

NÄLKJATE PELETUNG Meie ja paljude teiste riikide aedasid ja parke ründavad halastamatult võõrliigina tuntud Hispaania teetead. Eestis, Rootsis ja Soomes on nälkjate pealetung saanud suureks probleemiks. Eestis on Hispaania teetegu kõige rohkem levinud Tallinnas ja Harjumaal.

Keskkonnaameti avalike suhete nõunik Andri Küüts, kust see tigu pärit on ning kuidas Eestisse jõudnud?

Hispaania teetegu on pärit Portugalist ja inimese kaasabil levinud kõikjal Euroopas. Esimest korda nähti Eestis seda võõrliiki üle 10 aasta tagasi. Nälkja kiiret levikut on soodustanud muutused maaharimisviisides, looduslike arvukuse piirajate vähenemine ning hüppeliselt kasvanud rahvusvaheline taime- ja köögiviljakaubandus.

Hispaania teetegu munad on väga sarnased väetisegraanulitega, kuid erinevalt väetisegraanulitest on alati kobaratena. Nii on need suure tõenäosusega Eestisse jõudnud välismaalt pärit istikute mullapallidega.

Mis on Hispaania teetegu leviku kasvu põhjus Eestis?

Siiani on meie loodust hoidnud probleemsetest võõrliikidest, haigustest ja kahjuritest just meie külmad talved. Pikk talv ja karmid miinuskraadid hävitavad teiste seas ka talvituvaid Hispaania teetegu nälkjaid ja nende mune. Üks sellesuvised plahvatusliku arvukuse tõusu põhjuseid on aga viimaste aastate soojad ja leebed talved, mil rohkelt varem aedadesse jõudnud isendeid on talve üle elanud. Teiseks mõjutab tigude arvukust suvine niiskus – mida rohkem on suvel niisket aega, seda soodsamad on tingimused nälkjatele; kui kuiv aeg kestab pikalt, siis on nälkjatele ka kehvemad tingimused. Samuti on seda liiki juba piisavalt laiali levitatud, istutades aedades-

se välismaalt toodud taimi ja jagades neid aiast aeda edasi.

Kas sel teol on looduslikku vaenlast?

Hispaania teetegu eritab palju lima, mistõttu looduslikke vaenlasi on sel liigil vähe. Sellegipoolest võivad neid süüa siilid, mägrad, metssead ja must- rästad.

Mida neile tigudele meeldib süüa, mida mitte?

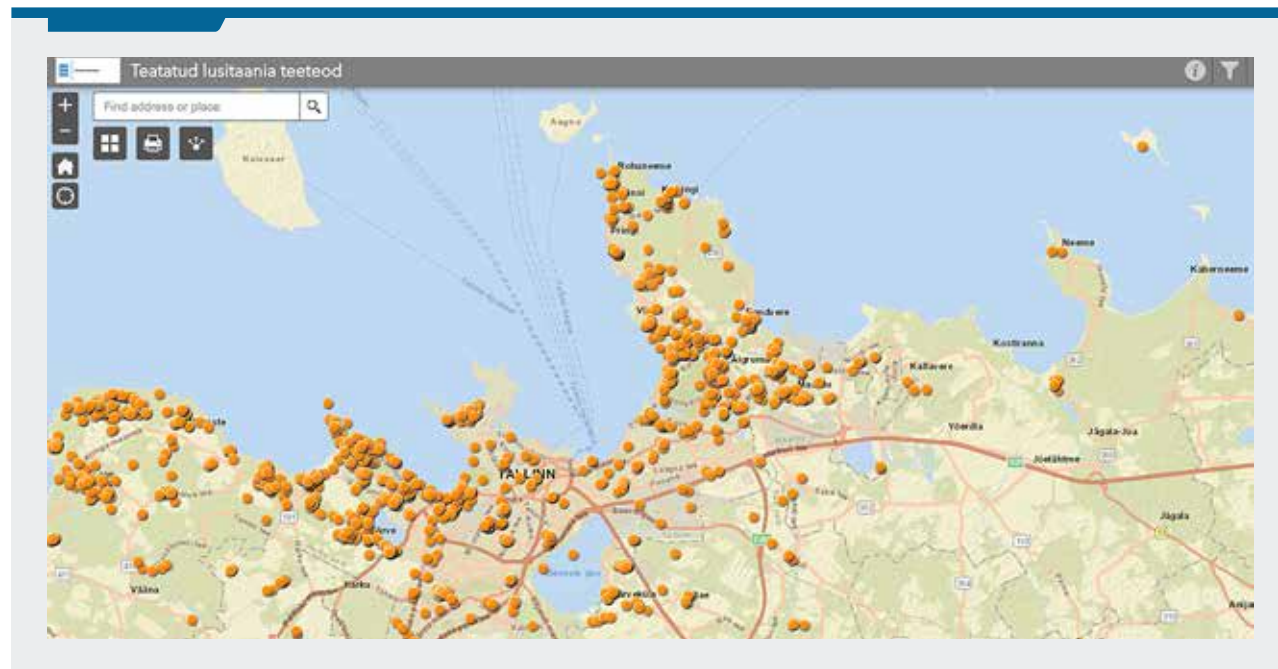
Valdavalt taimtoiduline Hispaania teetegu toitub meelsasti mahlakatest köögiviljadest (nt kurk, kõrvitsalised, lehtsalat), ilutaimedest, teraviljakultuuridest ja seentest. Lisaks sobivad lagunevad taimeosad, käärivad puuviljad, suure arvukustiheduse korral mõnikord ka surnud liigikaaslased.

Mis nende tigude vastu aitab? Kas neist muidu lahti ei saa, kui neid tappes? Või on ka mingeid eetilise- maid võimalusi nende tõrjumiseks?

Peamine soovitus on teod kokku koguda ja hävitada kuuma veega üle kallates, samal viisil tuleb hävitada ka teetegu munad. Rohkem soovitusi saab lugeda keskkonnaameti kodulehelt. Võitlus selle võõrliigiga on tulemuslik aga ainult siis, kui seda tehakse korraga terves levikupiirkonnas.

Kui praegu tõrjumisega aktiivselt tegeleda, korjates kokku ja hävitades nälkjad ja nende munad, vähendades nende elupaiku (kõikvõimalikud terrassi- ja servaalused jm varjatud paigad), kaevates sügisel läbi nende võimalikud talvituskohad ja hävitades juba kevadel esimesed isendid, keda aias märgatakse, saab liigi arvukust kindlasti piirata. Soovitame ka niita eeskätt niiskemaid alasid nii, et sinna ei tekiks kõrgtaimestikku, mis teetigudele sobib.

Pikalt on Hispaania teetigudega võidelnud Tallinna Botaanikaäed, kes li-

saks tigude kogumisele kogumisanumate abil ja keeva veega ülevalamisele ühtki tõhusat meetodit pole siiski leitud. Kogumisanumaid saab valmistada ise nt plastpudelid, mille ülemisse kolmandikku teha auk, või klaasnõust, mis tuleb osaliselt matta pinnasesse ja panna sisse käärinud vedelikku (kasvõi vanaks läinud mahla, moosi, kalja, tumedat õlut). Kogumisenõu peab olema väga siledast materjalist, et tigudel oleks raske sealt välja pääseda, avause serva võib ka ära õlitada. Tigusid tasub koguda suve läbi, kuid kindlasti kontrollida hilissügisel oktoobris-novembris üle suuremate lehtedega taimede alused, multšitud jm kohad, mis hoiavad talvel paremini niiskust ja soojust, ning teod sealt hävitada. Võimalusel tasub sellised taimed maha lõigata või ära lõigata vähemalt alumsed lehed, et külm paremini maapinnale ligi pääseks. Ka Eestis müüdavad teomürgid ei toimi tõhusalt Hispaania teetigude tõrjel, rääkimata nende kõrvalmõjudest.

Ka Euroopas pole seni leitud ühtki tõhusat vahendit selle liigi tõrjeks ja Hispaania teetegu kahjustab lisaks eraaedadele ka põllumajandust.

Mida arvate Lusitaania OÜ tõrjevahendist?

Keskkonnaametil ei ole andmeid selle vahendi ohutuse kohta, mistõttu oleme selle toimimise suhtes skeptilised. Küll aga oleme valmis koostöös Tallinna Botaanikaaiaga selle vahendi tõhusust katsetama.

Te tulite 21. juulil välja veebirakendusega, et Hispaania teetegu leviku kohta infot koguda. Kuidas praegu pilt tundub ja mis teil selle info põhjal plaanis teha on?

Senise tagasiside järgi on Hispaania teetegu kõige rohkem levinud Tallinnas ja Harjumaal. Kaardirakenduses on näha, et levikupiirkonnad on sagedasi suurlinnade ümbruses, sealjuures puukoolide ja aiandite läheduses. Nende piirkondade elanikel soovitame olla

eriti tähelepanelikud ja vajadusel jõud ühendada, et võõrliigist lahti saada.

Keskkonnaamet koondab erinevate rakenduslike uuringute teavet ja kogemuslikke teadmisi Hispaania teetegu tõrje kohta ning koostab järgmiseks suveks Hispaania teetegu tõrje tegevuskava, mis annab suuniseid kogukondadele ja kohalikele omavalitsustele selle liigi tõrje tõhusamaks korraldamiseks.

Ja lõppude lõpuks – kes vastutab? Kui ostan aianduspoest mulda, kas sees Hispaania teetegu munad – kas kauplus vastutab?

Vastutus selle eest, et võõrliik ei pääseks loodusesse, on looduskaitseaduse järgi igal maaomanikul, seega peavad võõrliigi tõrjega tegelema maaomanikud ja -kasutajad (looduskaitseaduse paragrahv 57). Vastutavad nii aiandusärid, kes peavad tegema kõik endast oleneva, et kahjulik võõrliik ei leviks, kui ka ostjad, kes saavad kontrollida ostetud istiku mullapalli enne, kui taime maha panevad.

PRODANCE TANTSUSTUUDIO

(7-13.A)

SUVELÕPU CHILL

LINNALAAGER OOTAB!

26.08-28.08 @Viimsi Huvikeskus

Poistel JALGPALLI

TÜDRUKUTEL / SHOWTANTS

GLITTER TATTOO

SEIKLUSPARK

ÜRITUSED / VÕISTLUSED

KINO

AINULT 99 € *sisaldab tootlust

REGISTREERI: WORKSHOP@PRODANCE.EE

INFO +372 5662 4998

WWW.PRODANCE.EE

OOTAME! Registreerimine kuniks kohti jätkub!

nõmme seikluspark

HEATUJU STUDIO

SUVELÕPU SEIKLUS

24.08 - 25.08.2020

2-PÄEVANE HEA TUJU SUVELÕPU SEIKLUS

6-12-AASTASTE LASTELE

VIIMSI HUVIKESKUSES, NELGI TEE 1

PÄEVA PIKKUS: 10:00-16:00

HIND: 60 EUR

REGISTREERIMINE JA LISAINFO: PIRET@HEATUJUSTUDIO.EE / +372 55634704

DigiRuum

ROBOOTIKA HUVIRINGID Lastele vanuses 5-7 aastat

TUNNID TOIMUVAD VIIMSI HUVIKESKUSES

Reedeti Kell 17:30 - 18:15

KUUTASU: 27 EUR

Registreerimine kodulehel: WWW.DIGIRUUM.EU/LIITUMINE

56 922 928

info@digiruum.eu

www.digiruum.eu

OOTAME ROBOOTIKARINGIGA LIITUMA NII POISSE KUI TÜDRUKUID

Põnev ja kaasahaarav huviring tutvustab lastele erinevaid haridusroboteid, andurite tööpõhimõtteid, konstrueerimist, visualiseerimist ning programmeerimist.

Tundide mänguline ja lõbus ülesehitus tekitab lastes huvi teaduse, tehnoloogija, kunsti ja matemaatika vastu.

Viimsi valla lähiaja kultuurikalender

Eakatele

19. augustil kell 14 Randvere päevakeskuse sügishooaja avamine, ringidesse registreerimine, foto-näitus, külla tuleb Piret Agu jpm. Randvere päevakeskuses.

26. augustil kell 11 Discgolf eakatele. Viimsi discgolfi rajal.

27. augustil kell 9 80+ ekskursioon – Suurupi tuletornid, Vääna-Jõesuu ja Keila-Joa loss. Buss väljub Haabneeme busside lõpp-peatusest. Registreerib Volli Kallion, tel 5340 5287. Suurupis, Vääna-Jõe-suul, Keila-Joal.

30. augustil kell 8 üllatuslik päev Pärnumaa äärealadel. Korraldaja Viimsi Pensionäride Ühendus. Väljasõit Haabneeme busside lõpp-peatusest suunaga Tammneeme – Randvere – Mähe jne. Info: Aime Salmistu, tel 518 8125.

16., 23., 30. augustil kell 11 eakate kepikõnd. Kogunemine Põhjakonna trepi juures.

6. septembril kell 11 eakate kepikõnd. Kogunemine Põhjakonna trepi juures.

Lastele ja noortele

17.–19. augustil kell 10–16 Bumble Teaduslaager. Viimsi huvikeskuses.

26.–28. augustil kell 10–17 Suvelõpu Chill. Viimsi huvikeskuses.

29. augustil kell 20 Muinastulede öö ja muuseumiöö. Sissepääs tasuta. Viimsi vabaõhumuuseumis.

Meelelahutus

29. augustil kell 18–23 Muuseumi-öö 2020 "Öös on aega" Eesti Sõjamauseumis – kindral Laidoneri muuseumis.

30. augustil kell 20–23 Pärnamäe külapäev ja välikino Pärnamäel.

Näitused

17.–22. augustil kell 10–17 Ljuba

Keskküla käsitöönäitus. Avamine 17. augustil kell 14. Viimsi huvikeskuses.

Augustis Kadi Kiipuse köitekunstinäitus "Sümbioos". Viimsi raamatukogus.

Septembris Prangli ja Keri fotonäitus "Saarte lumm". Viimsi huvikeskuses.

Jumalateenistused

16. augustil kell 11 jumalateenistus armulauaga. EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

16. augustil kell 12 Naissaare Püha Maarja kabeli uute kirikukellade pühitsemine. Naissaare Püha Maarja kabelis.

16. augustil kell 14.30 jumalateenistus armulauaga. EELK Randvere kirikus.

18. augustil kell 19 katoliku missa. EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

23. augustil kell 11 jumalateenistus armulauaga. EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

23. augustil kell 14.30 jumalateenistus. Teenib kaplan Tõnis Kark. EELK Randvere kirikus.

25. augustil kell 19 katoliku missa. EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

Kontserdid ja teatrietendused

19. augustil kell 19 Päikeseloojangu kontserdid: Ines ja Karl-Erik Taukar. Piletid Piletilevis. Viimsi vabaõhumuuseumis.

20. augustil taasiseseisvumispäeva tähistamine. Prangli rahvamajas.

20. augustil kell 20 Orelisuvi 2020 – Larisa Carjkova (orel) ja Erika Jonite (sopran), Läti. EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

22. augustil kell 15 ja 19 Eesti Noorsooteatri etendus "Röövel Hotzenplotz". Pirita velodroomil. Piletid Piletilevis.

26. augustil kell 20 Viimsi Suve- muusika 2020 – Smilers. Tantsin sinuga augustitaevast. Piletid

Piletilevis ja kohapeal. Viimsi vabaõhumuuseumis.

27. augustil kell 20 Orelisuvi 2020 – Ulla Krigul (orel, harmoonium) ja Sissi Nylia Benita (vokaal), Eesti. EELK Viimsi Püha Jaakobi kirikus.

29. augustil kell 19.30 Muinastulede öö ja ITL Segakoor 10 juubelikontsert. Dirigendid Paul Purga ja Rasmus Laks. Akordionil Peeter Kivvit. Tasuta! Prangli laululaval.

Õpi- ja jututoad

18. augustil kell 18 punutiste koolitus. Viimsi huvikeskuses.

25. augustil kell 17 vestlusõhtu Marianne Mikkoga Viimsi raamatukogus.

3. septembril kell 18 Viktoria ja Tõnu Tuulase raamatu "Karjala kauge kutse" esitlus. Viimsi raamatukogus.

Sport

20. augustil kell 10–16 Viimsi 10. rattaretk "Kirovi Kalurikolhoos 70". Retkejuht Janek Šafranovski. Viimsis.

Varia

20. augustil kell 16–19 Isamaaline piknikupäev. Viimsi mõisa pargis.

Juubilarid Viimsi vallas

98

Leida Saela

92

Armilda Talmar

91

Aleksandra Remmelgas

Armilda Pehk

85

Arved Läheb

Eva-Hella Raudsepp

Rein Sakk

Vilma Tomingas

Arnu Torim

Viive Pürg

80

Jaak Öpik

Heljo Virkebau

Toomas Vassar

Liia Adamson

Agu Sisask

Marve Torim

Rein Vaikre

Mare Ots

Tiiu Rumessen

Saima Toonela

Raimo Henriksson

Aleksander Nilov

Valentina Vinogradova

Olav Povar

75

Voldemar Kuusing

Martti Olavi Linnoaro

Rita Pappel

Vello Roosioks

Rein Ruukel

Boriss Kon

Malle Arike

Madis Aitaja

Arta Suurorg

Hugo Linholm

Priit Voit

Enn Paas

Mauri Mikael Nybom

Adele Pärnpuu

Silvi Likk

Maia Wennerberg

AnneRaad

Ants Juhvelt

70

Mart Reedi

Liina Raudla

Marianne Vanaselja

Helle Tamm

Aleksandr Shatokhin

Anne Sadam

Vello Meeder

Ljudmila Elram

Natalja Kovaltšuk

Jelena Poobus

Valeriy Simberg

Riivo Laaniste

Helle Raud

Raila Hellevi Siimesvaara-Raunio

Aune Sander

Eero Aasrand

Ene Maranik

Aarne Schulbach

Ühines elutee,
ühines õnn,
ühised raskused võidetud on!
Rõõm on kahekesi suurem ja selgem.
Elu on kahekesi kindlam ja julgem!

Kallid Helju ja Rudolf Salm

Önnitleme teemantpulmapäeval – 60 aastat abielu!

Randvere Päevakeskus ja
Viimsi Pensionäride Ühendus

29. august 19:30 • Prangli laululava*

Muinastulede öö ja ITL Segakoor 10 juubelikontsert

DIRIGENDID
Paul Purga • Rasmus Laks

AKORDIONIL
Peeter Kivvit

KONTSERT ON TASUTA
20:30 tulesüütamine ja ühislaulmine

* Halva ilma korral toimub kontsert Prangli Rahvamajas algusega kell 19:00 ja jätkub kell 20:30 ühislaulmisega Prangli laululava ja lõkkeplatsi juures

Viimsi Raamatukogu

Kroon kuningriigis Eestlase märkmed pandeemia ajal Rootsis

VESTLUSÕHTU MARIANNE MIKKOGA

25. AUGUSTIL KELL 17.00
VIIMSI RAAMATUKOGUS
SISSEPÄÄS VABA

Kohtumisel on võimalik soetada autogrammiga raamat

Viimsi Muusikakool võtab vastu uusi õpilasi!

Sisseastumiskatsed 26. ja 27. augustil 2020

Konsultatsioonid:
24. ja 25. augustil

Vaata lisaks:
www.viimsimuusika.ee

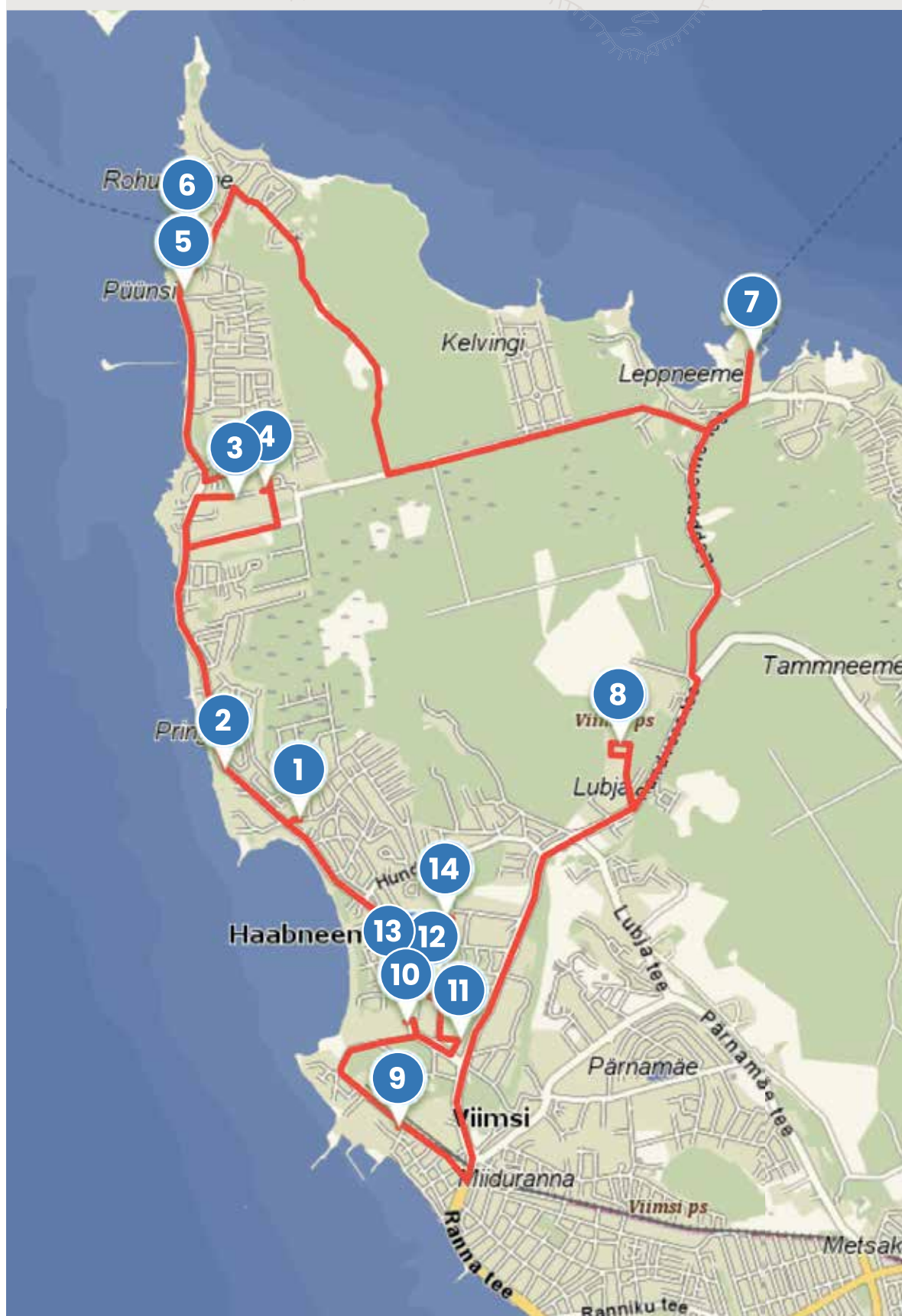
VIIMSI 10. RATTARETK

20.08.2020 kell 10.00–16.00

Rattaretke pikkus 30 km

Taas on kätte jõudnud aeg rattad tolmust puhtaks pühkida ja sõbrad kokku kutsuda, sest sel aastal tähistab rattaretk uhket juubelit. Järjekorralt juba 10. retk, viib meid 70 aastat ajas tagasi, mil tutvume kungise S. Kirovi nimelise näidiskalurikolhoosi hoonetega ja näitusega. Retkele paneme üheskoos punkti, täites kõhu hea ja paremaga.

Rattaretk algab ja lõpeb **Rannarahva muusemi hoovis**.

1. Rannarahva muuseum
2. Viimsi vabaõhumuuseum
3. Talveaed
4. Šampoonitehas
5. Plekitsehh
6. Rohuneeme sadam
7. Leppneeme sadam
8. Ampri tee loomakasvatus
9. Miiduranna sadam
10. Konservitehas
11. Haabneeme staadion
12. Kolhoosi peakontor
13. Endine kontor
14. Endine keskkool

www.viimsisport.ee
www.viimsivald.ee

Volikogus

Viimsi Vallavolikogu 16.06.2020 vastu võetud otsused

Nr 36 Loa andmine varaliste kohustuste võtmiseks
Nr 37 Viimsi valla 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruande kinnitamine
Nr 38 Leppneeme Sadama tee 18 kinnistu osaline kasutusse andmine kütusetankla rajamiseks ning volituste andmine lepingu sõlmimiseks
Nr 39 Pärnamäe küla, kinnistu Mäe detailplaneeringu kehtestamine
Nr 40 Leppneeme külas kinnistute Rannaliiva tee 4 ja Rannaliiva tee 6 detailplaneeringu algatamine, lähteseisukohtade kinnitamine ja kesk-konnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine
Nr 41 Viimsi Vallavalitsuse 13.09.2005 korraldusega nr 483 “Detailplaneeringu kehtestamine: Pringi küla, Laanekivi I-IX ja Raudla I-IV maaüksuste detailplaneering” kehtestatud detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 krundi piiride ja krundi suuruse osas

Volikogu otsused

■ **Viimsi Vallavolikogu 16.06.2020 otsusega nr 36** anti luba Viimsi Vallavalitsusel läbi viia avatud hankemenetlusena riigihange “Moodul-maja rent Haabneeme Koolile” ja sõlmida rendileping kaheks aastaks.
■ **Viimsi Vallavolikogu 16.06.2020 otsusega nr 37** kinnitati Viimsi valla 2019. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne.
■ **Viimsi Vallavolikogu 16.06.2020 otsusega nr 38** anti Viimsi vallas Leppneeme külas asuva Leppneeme Sadama tee 18 kinnistu (kinnistus- raamatu registriosa nr 10437902, katastritunnus 89001:003:1207, pindala 2967 m², sihtotstarve 100% tootmismaa – edaspidi Kinnistu) osa suurusega 20 m² otsustuskorras tasuta kasutusse AS-ile Alexela järgmistel tingimustel:
1.1. Kinnistu osa kasutamise eesmärk on väikelaevade kütusetankla rajamine.
1.2. Kasutajal on kohustus investeerida tankla rajamiseks vajalike seadmete ja kommunikatsioonide ehitusse ning tagada nende ohutu töö

ja regulaarne hooldus.

1.3. Kinnistu osa antakse kasutusse tasuta viieks aastaks võimalusega lepingut pikendada kuni viis aastat.

1.4. Kasutajal on õigus kasutada Kinnistu osa ainult tankla rajamiseks.

■ **Viimsi Vallavolikogu 16.06.2020 otsusega nr 39** kehtestati Viimsi vallas Pärnamäe külas kinnistu Mäe detailplaneering (Viimsi Haldus OÜ, projekt nr 01-18). (Vt lisa detailplaneeringutest.)

■ **Viimsi Vallavolikogu 16.06.2020 otsusega nr 40** algatati detailplaneering Viimsi vallas Leppneeme külas kinnistutel Rannaliiva tee 4 (89001:003:0841) ja Rannaliiva tee 6 (89001:003:0914). (Vt lisa detailplaneeringutest.)

■ **Viimsi Vallavolikogu 16.06.2020 otsusega nr 41** tunnistati osaliselt kehtetuks Viimsi Vallavolikogu 13.09.2005 korraldusega nr 483 “Detailplaneeringu kehtestamine: Pringi küla, Laanekivi I-IX ja Raudla I-IV maaüksuste detailplaneering” kehtestatud detailplaneering Laanelille

tee 2 // Vardi tee 25 krundi piiride ja krundi suuruse osas. (Vt lisa detailplaneeringutest.)

Viimsi Vallavolikogu 16.06.2020 vastu võetud määrused

Nr 21 Viimsi valla 2020. aasta II lisaeelarve
Nr 22 Prangli saare arengukava aastateks 2020–2030 vastuvõtmine
Nr 23 Viimsi Vallavolikogu 31.05.2016 määruse nr 16 “Viimsi Muusikakooli ja Viimsi Kunstikooli õppetasad” muutmine seoses COVID-19 levikust tingitud eriolukorraga
Nr 24 Viimsi Vallavolikogu 15. detsembri 2015 määruse nr 23 “Viimsi vallas avaliku ürituse korraldamise ja pidamise kord” muutmine
Nr 25 Viimsi Vallavolikogu 28. augusti 2017 määruse nr 12 “Viimsi valla reklaamimäärus” muutmine
Nr 26 Viimsi Vallavolikogu määruste muutmine
NB! Volikogu 16.06.2020 otsuste terviktekstidega on võimalik tutvuda Viimsi valla veebilehel ning määrustega Riigi Teataja võrguväljaande veebilehel.

Detailplaneeringud

Algatatud detailplaneering

■ Viimsi Vallavolikogu võttis 16.06.2020 vastu otsuse nr 40 “**Leppneeme külas kinnistute Rannaliiva tee 4 ja Rannaliiva tee 6 detailplaneeringu algatamine, lähteseisukohtade kinnitamine ja kesk-konnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmine**”.

Planeeritava ala suurus on 3170 m² ja see paikneb Leppneeme küla rannikualal väljakujunenud hoonestusega elamupiirkonnas, hõlmates maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistud Rannaliiva tee 4 (89001:003:0841, pindala 1630 m²) ja Rannaliiva tee 6 (89001:003:0914, pindala 1540 m²). Planeeringuala on hoonestamata ja osaliselt kaetud kõrghaljastusega. Naaber-kinnistud on valdavalt hoonestatud 1–2-korruseliste üksikelamutega. Juurdepääs kinnistutele toimub Rannaliiva teelt.

Detailplaneeringu (edaspidi DP) koostamise eesmärk on muuta Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu kohane maakasutuse juhtotstarve looduslikust rohumaast väikeelamute maaks, seejuures muuta kinnistute maatulundusmaa sihtotstarve elamumaaks ja mõlemale krundile määrata ehitusõigus ühe üksikelamu ja ühe abihoone püstitamiseks. Planeeritav DP on Viimsi valla mandriosa üldplaneeringut muutev.

Vajalikud uuringud on topo-geodeetiline uuring, maapinna radoonisisalduse uuring ja dendroloogiline hinnang.

Avalikud arutelud

■ **03.09.2020 algusega kell 16.00** toimub Viimsi Raamatukogu (Randvere tee 9, Haabneeme alevik, 74001 Viimsi vald; tel 5688 2673) I korruse rühmaruumis “Kevade” **Randvere küla, kinnistu Mündi tee 16 DP** (algatatud Viimsi Vallavalitsuse 20.11.2019 korraldusega nr 721) eskiislahenduse avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu.

■ **09.09.2020 algusega kell 15.00** toimub **Viimsi Raamatukogu** (Randvere tee 9, Haabneeme alevik, 74001 Viimsi vald; tel 5688 2673) I korruse saalis ehk suures saalis **Pringi küla, kinnistute Andrese, Ees-Madise, Tuulekivi, reformimata riigimaa, Uus-Mardi, Uustalumetsa, Ees-Kasti, Kastimetsa, Taga-Kasti, Kastimetsa, Uustalumetsa, Mardi, Suuraimetsa, Ado, Taga-Madise ja Uus-Andre DP** (vastu võetud Viimsi Vallavalitsuse 18.12.2019 korraldusega nr 784) avaliku väljapaneku tulemuste **avalik arutelu**.

Avalik väljapanek

1.–30.09.2020 on Viimsi Raamatukogus avalikul väljapanekul järgmine DP:

■ **Randvere küla, kinnistu Tammneeme objekt ja lähiala DP** (algatatud Viimsi Vallavolikogu 26.03.2019 otsusega nr 19) **eskiislahendus**.
Planeeringuala suurus on ca 0,7 ha ja see

paikneb Randvere külas rannikualal, hõlmates riigikaitsemaast sihtotstarbega kinnistu Tammneeme objekt (89001:003:1834, pindala 5048 m²) ja transpordimaa sihtotstarbega kinnistu Tamme-kalda tee L1 (89001:001:0565, pindala 1638 m²). Planeeringuala asub kogu ulatuses Läänemere ranna ja kalda piiranguvööndis ning osaliselt ehituskeeluvööndis. Planeeringuala on osaliselt kõrghaljastatud, ehituskeeluvööndis paikneb endine piirivalvetorn. Juurdepääs planeeringualale on olemasolevalt Tammekivi teelt. Planeeringuala piirneb lõuna poolt valdavalt 1–2-korruseliste ühepereelamutega, lääne poolt puhkeots-terbelise terviseradadega üldmaaga ning ida ja põhja poolt Läänemerega.

DP (Skepast&Puhkim OÜ, töö nr 2019_0087) on Viimsi valla mandriosa üldplaneeringut muutev. DP-ga tehakse ettepanek üldplaneeringukohase maakasutuse juhtotstarbe muutmiseks puhkeotstarbelisest maast väikeelamumaaks ning kuivõrd kavandatav hoonestus soovitakse püstitada ranna ehituskeeluvööndisse, tehakse DP-ga ettepanek ranna ehituskeeluvööndi vähendamiseks.

DP lahendusega kruntide piire ei muudeta. DP-ga määratakse ehitusõigus vaid Tammneeme objekt krundile ühe põhihoone ja kahe abihoone püstitamiseks ehitisealuse pinnaga 350 m², millest 250 m² on ette nähtud põhihoonele ja 100 m² abihoonetele. Põhihoone suurim lubatud kõrgus on 8,5 m ümbritseva maapinna keskmisest kõrgusmärgist ja abihoonetel kuni 5 m. Et alale lisada väärtust, on kinnistule ette nähtud ka võimalus veesilma rajamiseks. Tammneeme objekt kinnistul asuv piirivalvetorn on ette nähtud likvideerida.

Lisaks nähakse DP lahendusega ette võimalus Tamme-kalda tee L1 merepoolsesse otsa külaplatsi arendamiseks. Külaplats seob ja toetab elujõulise külakogukonna teket, annab võimaluse korraldada ühisüritusi, sportida või tulla ja nautida lihtsalt merevaadet. Alale nähakse ette avalikkusele mugav juurdepääs mereni.

***NB! Viimsi Raamatukogu** (Randvere tee 9, Haabneeme alevik, 74001 Viimsi vald; tel 5688 2673) on septembris avatud esmaspäevast reedeni kell 10–20 ning laupäeval ja pühapäeval kell 10–16. Reedel, 25. septembril on raamatukogu suletud.*

Kehtestatud detailplaneeringud

■ **Viimsi Vallavolikogu võttis 16.06.2020 vastu otsuse nr 39 “Pärnamäe küla, kinnistu Mäe detailplaneeringu kehtestamine”.**

Planeeringuala hõlmab Pärnamäe külas asuva maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistu Mäe (89001:010:0685, pindala 37 752 m²). Kinnistu piirneb loodest Vehema teega, põhjast ja kirdest Pärnamäe teega ning lõunast ja läänest Sooheina tee, Sookaare tee ja Kesk-Kaare tee äärsete elamu-

kruntidega, millest enamus on hoonestatud. Planeeringuala maapind on reljeefilt ebaühtlane, langeb tugevalt lõuna suunas, maapinna kõrguste vahe on keskmiselt 2,5 m. Pärnamäe teelt avanevad unikaalsed kaugvaated Tallinna siluetele. Planeeringuala kontaktvööndisse jäävad ka arheoloogiamälestised “Rootsi kuninga haud” ning Viimsi I asulakoht (200 eKr – 100 pKr), teisele poole Pärnamäe teed jääb Viimsi II asulakoht.

DP-ga (Viimsi Haldus OÜ, projekt nr 01-18) muudetakse Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu kohane maakasutuse juhtotstarve maatulundusmaast väikeelamute maaks. DP-ga muudustatakse 19 krunti, neist 14 on üksikelamukrundid, suurustega vahemikus 1503–2080 m², kaks loodusliku maa krundid ning kolm tee- ja tänavamaa krundid. Elamukruntidele on määratud ehitusõigus ühe ühekorruselise üksikelamu (H = 5,0 m) ja kahe ühekorruselise abihoone (H = 4,5 m) ehitamiseks, maa-aluseid korruseid ei planeerita. Krundi suurim lubatud ehitisealune pind on 20% krundi pindalast, jäädes vahemikku 300–416 m². Kehtestamise kõrvaltintimused: 1) vallas on õigus DP tunnistada kehtetuks, kui ei ole nõuetekohaselt täidetud 13.10.2016 sõlmitud notariaalset lepingut nr 4167; 2) vallas on õigus keelduda DP-kohastele ehitistele ehitus- ja kasutusloa andmisest, kui ei ole nõuetekohaselt täidetud 13.10.2016 sõlmitud notariaalset lepingut nr 4167, milles on muuhulgas kokku lepitud DP elluviimise tegevuskavas.

DP on Viimsi valla mandriosa üldplaneeringut muutev.

■ Viimsi Vallavalitsus võttis 17.06.2020 vastu korralduse nr 361 “**Naissaarel Lõunakülas / Storbyn külas kinnistu Rooseni detailplaneeringu kehtestamine**”.

Planeeringuala asub Naissaare lõunarannikul Lõunakülas / Storbyn külas ja hõlmab kinnistu Rooseni (89001:001:0390, maatulundusmaa, pindala 13 725 m²). Planeeringuala piirneb põhjast kinnistutega Uus-Glubi (maatulundusmaa), Glubi (maatulundusmaa), Randoli (reformimata riigimaa), Kari (reformimata riigimaa) ja Männiku tee L7 (transpordimaa), idast kinnistuga Kiini (maatulundusmaa), lõunast Tallinna lahega ning läänest kinnistuga Tominga (maatulundusmaa). Planeeringuala on suhteliselt lage üksikute puudega rannäärne niiduala, mille reljeef on ebaühtlane, maapind langeb lõuna ja kagu suunas. Kinnistu on hoonestamata, tehnovõrgud puuduvad. Juurdepääs planeeringualale toimub olemasolevalt Männiku teelt.

DP-ga (OÜ LOOB Projekt, töö nr ADP-53/16) jagatakse planeeringuala kinnistu kolmeks ning moodustatakse kaks üksikelamumaa krunti suurustega 5408 m² ja 8257 m² ning üks 62 m² suurune tee ja tänavamaa krunt. Mõlemale elamukrundile määratakse ehitusõigus ühe üksikela-

mu ja kahe abihoone ehitamiseks ehitisealuse pinnaga 250 m². Põhihoone suurim lubatud kõrgus ümbritseva maapinna keskmisest kõrgusmärgist on 7 m (kaks korrust), abihoonetel 4 m (üks korrus). Arvestades planeeritavate kruntide rannäärset asukohta, on DP-ga määratud ka väikeujuvvahendi randumiskohad (ujuvsiidlad). DP on kooskõlas Naissaare üldplaneeringuga.

DP kehtestati kõrvaltingimusega – vallas on õigus tunnistada DP kehtetuks, kui ei ole nõuetekohaselt täidetud 08.06.2016 sõlmitud notariaalset lepingut nr 3884, mille kohaselt on Männiku teele seatud tähtajatut ja tasuta isiklik kasutusõigus igale isikule pinnastee kasutamiseks jalgsi ja igat liiki sõidukiga ööpäevaringselt piiramatult arv kordi.

Osaliselt kehtetuks tunnistatud detailplaneering

■ Viimsi Vallavolikogu võttis 16.06.2020 vastu otsuse nr 41 “**Viimsi Vallavalitsuse 13.09.2005 korraldusega nr 483 “Detailplaneeringu kehtestamine: Pringi küla, Laanekivi I-IX ja Raudla I-IV maaüksuste detailplaneering” kehtestatud detailplaneeringu osaline kehtetuks tunnistamine Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 krundi piiride ja krundi suuruse osas**”.

Haabneeme alevik, Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 kinnistu kaasomanikud (edaspidi *taotleja* või *omanik*) esitasid 18.11.2019 Viimsi Vallavalitsusele taotluse DP osaliselt kehtetuks tunnistamiseks kinnistu Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 osas, põhjendades seda sooviga loobuda DP kehtestatud kujul elluviimisest. Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 kinnistul paikneb kaks eluhoonet (ridaelamut). Taotleja soovib jagada Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 kaheks eraldi kinnistuks nii, et kumbki ridaelamu paikne oma kinnistul.

DP osaliselt kehtetuks tunnistamise järgselt Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 krundi piiride ja krundi suuruse osas on kinnistu omanikul võimalik asuda teostama maakorraldustoiminguid oma eesmärgi saavutamiseks. Kõige muu osas, välja arvatud krundi piirid ja krundi suurus, jääb kehtiv DP Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 kinnistul kehtima. DP osaliselt kehtetuks tunnistamine Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 krundi piiride ja krundi suuruse osas ei mõjuta ega takista DP lahenduse elluviimist kehtima jäävas osas.

Viimsi Vallavolikogu leiab, et Pringi küla, Laanekivi I-IX ja Raudla I-IV maaüksuste DP osaliselt kehtetuks tunnistamine Laanelille tee 2 // Vardi tee 25 krundi piiride ja krundi suuruse osas ei too kaasa planeeringuala puudutatud isikutele negatiivseid mõjutusi ega nende olukorra halvenemist. DP osaliselt kehtetuks tunnistamine ei riiva kolmandate isikute õigusi ega huvisid.

Lisainfo DP-de kohta on leitav Viimsi valla kodulehelt <https://www.viimsivald.ee/teenused/planeeringud/detailplaneeringud>.

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Kogenud puuhooldajad teostavad ohtlike puude raiet ja puude hoolduslõikust. Teostame puude tervisliku seisundi hindamist. Soodsad hinnad. Tel 522 0321, www.arbormen.ee.

Ohtlike puude raie, võsa lõikus ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

Lõikame viljapuid, pügame hekke, langetame puid ning vastavalt teie soovile teostame ka teisi haljastus- ja koristustöid. Helistage julgelt tel 5563 7666. Rohkem infot kodulehelt www.ifhaljastus.ee.

Ohtlike puude/okste langetamine, viljapuude lõikamine, trimmerdamine, heki lõikus ja pügamine. Korstnapühkija ja pottsepa teenused. Tel 5348 7318, e-post igor@inkteenused.ee.

Pakume haljastus- ja kaevetöid odavalt ja kiirelt. Viimsi Haljastajad OÜ, tel 5553 8946.

Ehitus

Üldehitus, katuse-, fassaadi- ja viimistlustööd. Majade, kõrvalhoonete ehitamine täislahendustega. Tel 5352 9476, mehitus@gmail.com.

Katuste pesu ja värvimistööd, remonttööd, veerennide puhastus ja akende pesu. Tel 5638 8994.

Hoonete soojustamine puistevillaga, objektiga tutvumine ja konsultatsioon tasuta. Puistemees OÜ, tel 501 6689.

Vihmaveesüsteemide ja katuseturvatoodete paigaldus. Rennid too-

dame kohapeal valtsimismasinaga – puuduvad liitekohad! Vihmaveerennid OÜ, info@vihmaveerennid.ee, tel 527 1059.

Teostan väliterrasside ja katusealuste ehitust ja hooldust Viimsis ja Pirital. Lisaks elektrikilpide ühendamise ja kõik elektriga seonduvad tööd. Tel 552 7217, e-post terrassviimsi@gmail.com.

Fassaadid, üldehitus, plekitööd, krohvimine, viimistlus. Tel 5787 8925.

Vannitubade renoveerimine. Plaatimine ja siseviimistlus. Tel 5372 8382.

Tänavakivide paigaldus, puit- ja võrkaedade ehitus, haljastustööd, prügivedu, lammutustööd, terrasside ehitus. Tel 5608 1124, e-post stone35@online.ee.

Tänavakivi paigaldus. Sillutisekivide ja äärekivide paigaldus Tallinnas ja Harjumaal. Kogemus 13 a, kvaliteetne lõpptulemus! Tel 525 5851, e-post info@ormikivi.ee, www.ormikivi.ee,

Tänavakivide paigaldus ja müük, aedade ja terrasside ehitus, lammutustööd. Tel 5894 0214, e-post stevenmaan@online.ee.

Teostame kaevetöid miniekskavaatoriga. Tel 5639 3588, www.väikeekskavaator.ee.

Teenustööd laadur-ekskavaatoriga, lammutus- ja koristustööd. Tel 507 4178.

Vastavalt projektile teostame teie kinnistule vee- ja kanalisatsioonitrasside ehitust. Suur ja väike traktor (rokson). Majasisesed san tehnilised tööd. Reoveemahutite

paigaldus. Keevitustööd. Kanalisatsiooni ülepumplate väljaehitus. Veemöödusõlmede ehitus. Tänav-, ääre- ja aiakivide paigaldus. Kontakt: tel 5656 7690, Enno.

Korstnapühkimine

Kutsetunnistusega korstnapühkija. Töö puhas ja korralik. Tehtud töö kohta väljastan nõuetekohase akti. E-post kuldnoop@gmail.com, tel 5689 0125.

Litsentseeritud korstnapühkija ja pottsepa teenused. Ventsüsteemide puhastus, ka korterelamutes. Küttekollete ehitus, paigaldus ja remont. Akti väljastamine Päästameti ja kindlustusseltside jaoks. E-post korsten.korda@gmail.com, tel 5690 0686.

Pikaajalise kogemusega litsentseeritud korstnapühkija teenus. Teostan ka sundventilatsiooni puhastust. E-post margus@korvent.ee, tel 552 6281.

Korstnapühkimine. Kütteseadmete remont ja hooldus. Töödele garantii ja akt. Tel 5692 1395.

Korstnapühkija teenused. Tellimine www.puhaskolle.ee või tel 5877 1665.

Õpe

Pikaajalise töökogemusega matemaatikaõpetaja annab eratunde Viimsis 4.-11. klassi õpilastele. Aitan ka korrata gümnaasiumi katseteks ja põhikooli lõpueksamiks. Hind kokkuleppel. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

Muud teenused

Vanaraua ja kodumasinat tasuta äravedu. Plekk, torud, latid, tööriistad, pliidid, ahjud, vannid, kraanid, mahutid, pesumasinad, aiavõrk, autoosad, akud, kaablid, boilerid jne. Öuest, garaažist tasuta. Kortest, majast väljavedu alates 10 €. Külmkapid, telerid al 10 €. Lõikamine, lammutamine kokkuleppel. Tel 5550 5017.

Kogemustega õmbleja teostab Viimsis Aiandi teel parandus- ja õmblustöid. Tel 5625 1195, Tiit.

Kogemustega õmbleja Haabneemes teeb rõivaste parandustöid ja õmbleb kodutekstiile. Tel 524 2109.

Metalli- ja keevitustööd. Aiapostid, väravad. Autode keretööd. Karpide vahetus. Uued ja kasutatud autorehvid koos paigaldusega. Luha 34, Tallinn, autotäht.ee, tel 5883 0701, info@autotäht.ee.

Koduteenus eakale – koristusabi, poes ja apteegis käimine, maniküür, pediküür, surnuaias käimine, akende pesemine, õues jalutamine. 10 eurot tund + kohaletulemise tasu 5 eurot. Tel 5380 5133.

Ost, müük, rent

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte ja fotosid, trükiseid ja dokumente ning muid Eesti ajaloo seotud kolleksioneerimise esemeid. Tel 602 0906 ja 501 1628, Tim.

Müüa puitbrikett 120 €/960 kg, turbabrikett 140 €/840 kg, pellet premium al 165 €/t, kütteklotsid 110 €/48 kotti, kuiv lepp ja kask kottides. Tel 517 0257.

Müüa lõhutud küttepuud kohaletoomisega – lepp, sanglepp, metsakuiv okaspuu, kask soodsalt. Küsi hinda! Kuiv lepp ja sanglepp 54 €/rm. Tel 509 9598, e-post pakhalupuu@gmail.com, www.pakhalupuu.ee.

Küttepuud. Müüa saetud ja lõhutud küttepuud pikkusega 30–60 cm. Kojuvedu. Tel 522 7345, e-post marek406@gmail.com. Tellimusi võtame vastu iga päev.

Müüa suur õunapress (50-kilone), roostevaba mahlavann, tungraud ja Volta elektriline õunapurustaja, kord 15-20 l mahla, ja 2 kokkupandavat magamisvoodit vedrumadratsiga. Vähe kasutatud. Tel 566 76526, Maie.

Müüa 1974. aasta meeste jalgratas Ukraina ja kaks korras Lada rehvi. Nõukogudeaegne ühefaasilise elektrimootoriga sae- ja hõõvelpink. Tel 5346 3070, Tõnis.

Matkaauto rent. Võimsate auto- ja maatemperatuuridega B-kategooria, paljude lisa- ja mugavusvarustustega matkaautod. Väiksem 4-kohaline ja suurem 7-kohaline. Lisainfo FB Rendipill ja rendipill@hotmail.com.

Rendile anda garaaž Viimsis Aiandi teel 170 m² või 105 m² ja 65 m². Tel 501 3657.

Langetame ja hooldame puid ning freesime kände just Teie piirkonnas. Leiame koos lahenduse! Meid saab kätte tel 5626 3857, www.puumeheed.com.

VITAMIINID SÜDAMEAPTEEĞIST

PIDULIKUD KINGAD SALLYSPECTER

MYFITNESS TASUTA LIITUMINE KOHAPEAL

NB! HAKKAME UUESTI KORRALIKUKS!

VAATA PAKKUMISI

PIRITAKESKUS.EU/PAKKUMISED

HAMMASTE KONTROLL! PIRITA HAMBARAVI 606 1677

ERIPAKKUMINE PEETRI PIZZAS I KLASSI PUHUL 01.09 DOK. KAASA!!!

MULLID LASTELE JA TÄISKASVANUTELE EDRINKS

HAMMASTE PUHASTUS JA VALGENDUS

JUUKSUR FEMME STUDIO 5899 9588

KASS KRATSIK KLIINIK 623 8598

DENTORES DENTAL CARE 513 0455

PIRITA

REISIKORRALDAJA RÄNDTEO REISID 2020. a

Rohkem reise ja täpsema info leiate meie kodulehelt: WWW.RANDTIGU.EE

Kontakt: 5398 0543, 5556 3088, lea.kivipold@gmail.com

Reisime väikese grupiga suures bussis 2+2 reegliti järgides.

NB! Meie reisidel sisaldab hind kõiki kulusid peale suveniiride!

- **Kihnu ringreis** koos folklooriprogrammiga 20.08 **NB! Viimsist**, Sauelt, Tallinnast, hind 82 €.
- **Klaasipealinn** (Järvakandi klaasimuuseum, huumorimuuseum, Mukri raba, Kehtna mõisa park) + koerapargi külastus 22.08 Tallinnast hind 55 €.
- **Viru raba, küülikutalu, veinivilja** 23.08 Tallinnast, hind 51€.
- **Piirissaare reis** 19.08, 02.09 Tallinnast hind alates 62 €.
- **Keila – Joa loss – Arvo Pärdi Keskus – Kumna mõis** 28.08 Sauelt, Tallinnast hind 65 €
- **Sibulatee puhvetite päev, Mustvee kirik ja vanausuliste muuseum** 12.09 Tallinnast hind 42 €.
- **Palamuse ekskursioon, Kuremaa loss, Elistvere** 19.09 Tallinnast hind 49 €
- **Kreisilinn Rakvere** 27.09 Tallinnast hind 44 € programm Rakvere linnuses, uus vabaõhukeskus, linnaekskursioon, skulptuur Poiss jalgrattaga, Jumalaema sündimise kirik koos seal oleva pühaku säilmetega ja palju muud.

RAKVERELAVEL 80

Tuomas Kyrö

KÕIKE HEAD, VANA TORISEJA

Lavastaja Eili Neuhaus

R, 4. sept kell 19 Viimsi huvikeskuses

rakvereteater.ee piletimaailm.com 32 95 444

VIIMSI TALUTURG

Värske kodumaise kauba ja eheda miljöoga taluturg töötab Viimsi Vabaõhumuuseumis

igal laupäeval

kell **10.00-14.00**

Müügil eestimaine väärt kraam!

Kes hommikuti turul kaib, see asjata ei longi.

2006 / 2020

PÄRDI PÄEVAD
2.-11.09.2020

6. september
Viimsi Püha Jaakobi kirik, kell 19
KANON POKAJANEN
Ansambel Vox Clamantis
Dirigent Jaan-Eik Tulve

Pärdi Päevade kontserdid üle Eesti - vaata täpsemalt www.nargenfestival.ee

Festivali kunstiline juht Tõnu Kaljuste

Partnerid: Postimees, salk, PIRETI LEVI, 302, KASV PÄRDI KESKUS, EAU, ERR, KUMARAND, Ameerikaühendus

TALLINNA KÜTTELADU
Aastast 2002

Info ja tellimine
51 36 999
info@kytteladu.ee
www.kytteladu.ee

HARJUMAAL TASUTA TRANSPORT!

RUF PUITBRIKETT **ÜMAR PUITBRIKETT** **PELLET**

ALATES **130€** /ALUS
ALATES **140€** /ALUS
ALATES **195€** /ALUS

EESTI SUURIM VALIK KÜTTEMATERJALE!
Puitbrikett • pellet • kaminapuud • kivisüsi • turbabrikett • grillsüsi

Kodu soodsalt soojaks!

Puu24.ee

alates **45 €/ruum**
PELLET alates **190 €/alus**
PUITBRIKETT alates **125 €/alus**

☎ 6 000 136
☎ 52 000 93

☎ Pellet
☎ Puitbrikett
☎ Lahtine küttepuid
☎ Konteineris küttepuid
☎ Vörkkotis küttepuid
☎ Korstnapühkija

Alusel kaubad (brikett, pellet, konteiner ja vörkkott) toome kliendile ratastõstukiga koduhoovi sisse.

ÜHERINGISÖIT LASTELE PIRITA VELOTREKIL

26.08 kell 18:00
02.09 kell 18:00
09.09 kell 18:00
16.09 kell 18:00

osalemine TASUTA!

JALGRATTASPORT POLE AINULT RATTASÖIT...

JÕUSAAL JOOKSMINE UJUMINE JALGPALL SUUSATAMINE UISUTAMINE

LIITU MEIEGA! +372 569 434 60 www.jalgrattakool.ee

VIIMSI LASTEAIAD

Kuulutame välja konkursi järgmistele vabadel ametikohtadele:

RÜHMAÕPETAJA (koormus 1,0)
ABIÕPETAJA (koormus 1,0)
LOGOPEED (Koormus 0,5)

Tööle asumise aeg on esimesel võimalusel.
Palume saata oma CV ning enesetutvustuse: Mirje Trei (MLA Viimsi Lasteaiad personalijuht)
E-mail: mirje@viimsilasteaiad.ee

LYON
Café & Boulangerie

VARANE VÕIDAB – 10% VIIMSI CAFÉ LYONIS!
Tähista 1. septembrit kogu perega Café Lyonis!
Kui broneerid laua hiljemalt 24. aug (k.a), võidad kogu menüült –10%.
viimsi@cafelyon.ee, 622 9217, cafelyon.ee. NB! Kooolitort jõuab müüki 31. aug.

Viimsi vallas avatud uus

LASTEHOID VIIMSI MIISU

Ootame oma rõõmsasse perre 1,5-4 aastaseid lapsi. Avarad ruumid on lapsesõbralikud ja kaasaegsed, õues mänguväljak.
Asume Viimsis, Nelgi tee 1.
Telefon 516 3416 Ülle
E-post: viimsi.miisu@gmail.com
www.viimsimiisu.ee

Lõikelilled jaemüük
otse maaletoojalt

Külastage meid E-R 9.00-14.00
(muul ajal kokkuleppel)

Nelgi põik 14 Viimsi
504 5733, 504 5818

NUGISE LILLED
LILLEDE JAE-
JA HULGIMÜÜK
AASTAST 1990

Viimsi Teataja

Tutvu reklaami avaldamise tingimustega
viimsiteataja.ee/kontaktid

“Riietering”
Viimsis, Randvere 6, II korrusel
Ainult meilt suures valikus ja soodsas hinnaga madratseid ja voodeid (võimalik tellida erimootudega)
Veel soodsalt uued naiste- ja lasteriided, jalatsid, ehted – kõik otse USA-st!
Astu läbi ja Sa ei kahetse!

— AASTAST 1993 —

Sinu HAMBALKLIINIK Viimsis

Kõik digitaalsed ravivõimalused:

KÕRGTEHNOLOOGIA

KIIRUS

KVALITEET

KOGEMUS

Oleme Haigekassa lepingupartner.
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

Asume **Viimsi Äritares** ja **Viimsi SPA** majas

Helista **601 1812** ja vaata **www.lumen.ee**
Tegevusluba nr: L02451

MAGAZIIN

Külasta ka e-poodi: **pood.magaziin.ee**

Pakkumised kehtivad 30.07.-02.09.2020 või kuni kaup jätkub. Pildid on illustreerivad.

Keeratavad purgikaaned
ruudud, veski, korv
82 mm, 10 tk
~~0,83€~~
0,59

Kaanetatavad purgid CKO **-20%**

0,5 l	0,26€	0,21
1,0 l	0,49€	0,39
3,0 l	1,19€	0,95

Jalgrattatarvikud **-20%**
kliendikaardiga

Valitud hoiukastid **-20%**
kliendikaardiga

Valik laste PVC kummikuid **-20%**

Seljakotid, sussikotid **-20%**
kliendikaardiga

Randvere tee 1b, Viimsi • E-R 10-20 • L 10-18 • P 10-18
f /magaziin i /kauplasmagaziin www.magaziin.ee

PERE OPTIKA

Koolilaste allahindlus -25% kogu ostult

TUTVU PAKKUMISTEGA WWW.PEROPTIKA.EE

Eramajade ehitus Siseviimistlustööd Üldehitustööd Tänavakivi paigaldus Aiad-Terrassid

5361 6161, info@viimsiehitus.eu
www.viimsiehitus.eu

VIIMSI EHITUS

METALLIST TRADE OÜ
Vanametalli kokkuost

+372 55559831
metallisttrade@mail.ru
www.mtrade.ee
Viimsi, Haabneeme Rohuneeme 1 / 10

Vanametalli kokkuost
Vanametalli äravedu
Demontaaž

PRAKS JA KÜÜTS HAABNEEME HAMBARAVI

TÄHELEPANU! OLEME KOLINUD

Täiskasvanute ja laste hambaravi
Proteesitööd ja implantoloogia
Kirurgia
Suuhügieen

6 090 891
58 879 655
Heki tee 6 - 57
Haabneeme
www.pkhambaravi.ee

Oleme Haigekassa lepingupartner - laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.
Tegevusloa number L04534

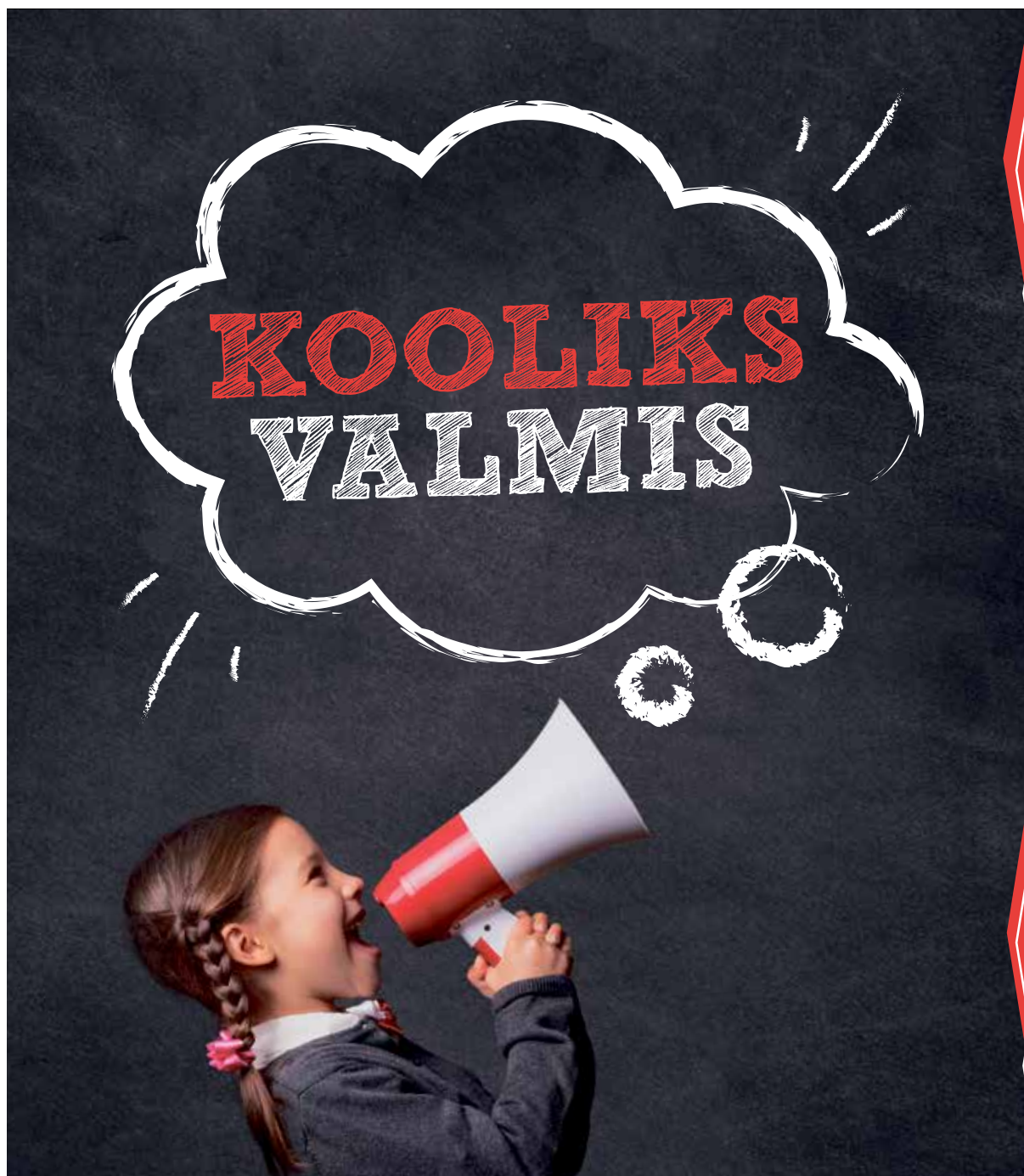

Viimsi Hambakliinik

Hambas auk? Igemed veritsevad? Hammas puudu?

60 999 10
www.viimsihambakliinik.ee

Oleme Haigekassa partner täiskasvanute hambaravihüvitis ja proteesihüvitis osas.
Viimsi Hambakliinik asub Viimsi Äritares, Paadi tee 3-212 Haabneeme
Tegevusluba nr. L04228

VIIMSI
 KESKUS

**VIIMSI
KESKUSES:**

- Suur koolilaat Selveris
(04.08-10.09.2020)
- Koolikampaania Apollos
(29.07-07.09.2020)
- Apollo koolilaat aatriumis
(14.08-06.09.2020)
- Palju koolikaupa Koduekstras
- Sportimiseks vajalik Sportlandis

facebook.com/viimsikeskus
viimsikeskus.ee, Sõpruse tee 15, Viimsi

SPA¹⁸⁺

Broneerides augustis
vähemalt 60 min
Repêchage massaaži /
kehahoolitsuse või Tai
massaaži, kingime Sulle

TASUTA ajapiiranguta
sissepääsu SPA18+
saunakeskusesse!

